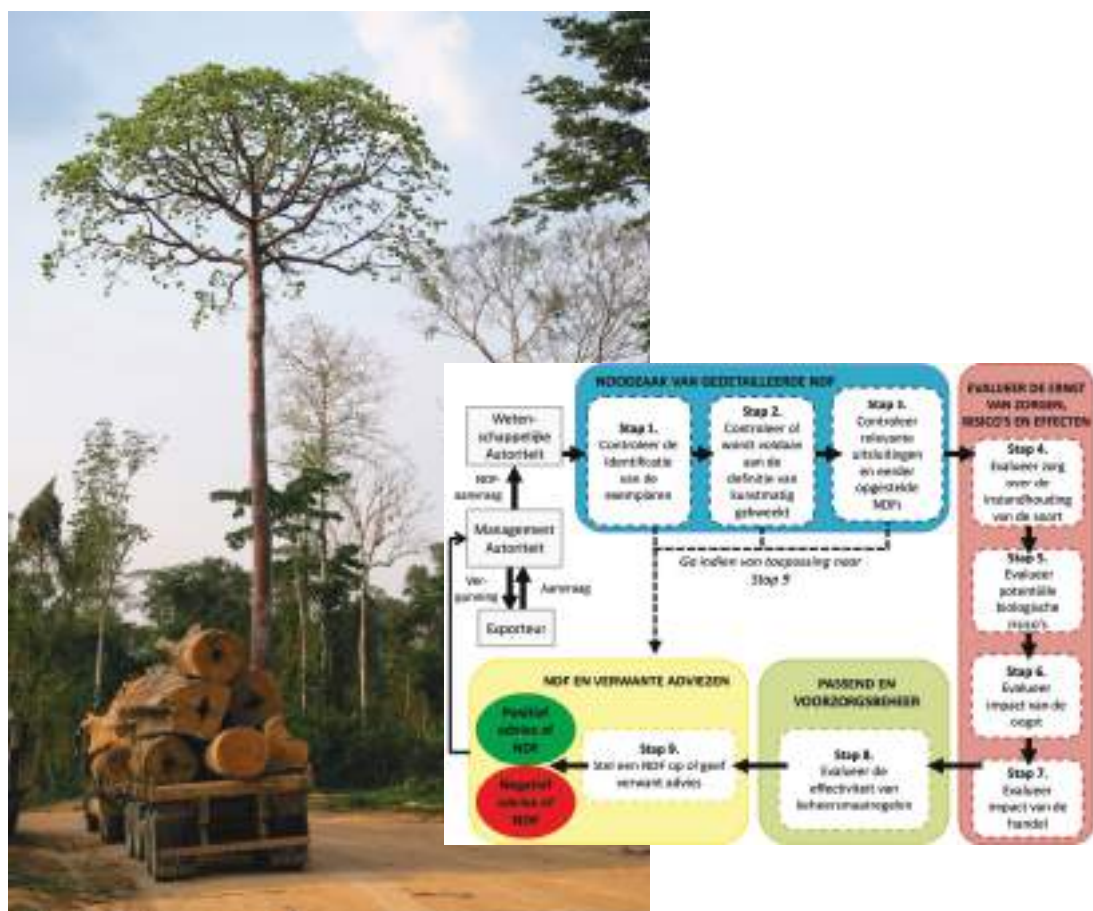

D. Wolf, T.E.E. Oldfield & N. McGough

CITES Niet-schadelijk Bevindingen voor Hout

Een proces in negen stappen ter ondersteuning van de CITES Wetenschappelijke Autoriteiten die wetenschappelijk onderbouwde niet-schadelijk bevindingen (NDFs) opstellen voor hout/boomsoorten vermeld in Bijlage II van CITES

Versie 3.0

CITES Niet-schadelijk Bevindingen voor Hout

**Een proces in negen stappen ter ondersteuning van
de CITES Wetenschappelijke Autoriteiten
die wetenschappelijk onderbouwde niet-schadelijk
bevindingen (NDFs) opstellen voor
hout/boomsoorten vermeld in Bijlage II van CITES**

Versie 3.0

Mei 2018

**Daniel Wolf
Thomasina E.E. Oldfield
Noel McGough**

Dit werk is de vertaling van:

Wolf, D., Oldfield, T.E.E. & McGough, N (2018): CITES Non-detriment Findings for Timber. A nine-step process to support CITES Scientific Authorities making science-based non-detriment findings (NDFs) for timber/tree species listed in CITES Appendix II. Version 3.0. BfN-Skripten 504. Bundesamt für Naturschutz, Bonn.

Vertaling:

Alexandra de Vries

Deze vertaling is gefinancierd door het *Regionale project voor het beheer, monitoring en controle van door handel bedreigde wilde flora en fauna* – Financiële Samenwerkingsovereenkomst tussen de Bondsrepubliek Duitsland en de Organisatie van het Verdrag voor Amazonische Samenwerking (ACTO) via de Duitse Ontwikkelingsbank – KfW.

Voorgestelde wijze van citeren:

Wolf, D., Oldfield, T.E.E. & McGough (2018): CITES Niet-schadelijk Bevindingen voor Hout. Een proces in negen stappen ter ondersteuning van de CITES Wetenschappelijke Autoriteiten die wetenschappelijk onderbouwde niet-schadelijk bevindingen (NDFs) opstellen voor hout/boomsoorten vermeld in Bijlage II van CITES. Versie 3.0. URL: (na online publicatie van de Nederlandse vertaling kan de URL hier worden toegevoegd) [Nederlandse vertaling van: CITES Non-detriment Findings for Timber. A nine-step process to support CITES Scientific Authorities making science-based non-detriment findings (NDFs) for timber/tree species listed in CITES Appendix II. Version 3.0. BfN-Skripten 504. Bundesamt für Naturschutz, Bonn.]

Omslagillustratie:

Links: Houttransport in tropisch bos (Foto Daniel Wolf)
Rechts: 9-stappenplan voor het opstellen van niet-schadelijk bevindingen voor hout- en boomsoorten vermeld in CITES Bijlage II.

Adressen van de auteurs:

Dr. Daniel Wolf	Bundesamt für Naturschutz Federal Agency for Nature Conservation Konstantinstr. 110 53179 Bonn Germany E-mail: daniel.wolf@bfn.de
Thomasina Oldfield	TRAFFIC International The David Attenborough Building Pembroke Street Cambridge CB2 3QZ United Kingdom E-mail: thomasina.oldfield@traffic.org

Wetenschappelijk toezicht:

Dr. Daniel Wolf Division II 1.2 Plant Conservation

Dit project werd gefinancierd door het Duitse Ministerie van Milieu, Natuurbehoud, Bouw en Nucleaire veiligheid als Onderzoeks- en Ontwikkelingsproject nr. FKZ 3515800700.

Deze publicatie is opgenomen in de literatuurdatabase "DNL-online" (www.dnl-online.de).

Inhoudsopgave

Inleiding	5
Gebruik van deze NDF-richtlijn	6
Stap 1: Controleer de identificatie van de exemplaren	8
Uitleg: waarom is deze stap belangrijk?	8
Hoofdvraag en Richtlijn	9
Nuttige bronnen en voorbeelden van aanbevolen informatie	10
Stap 2: controleer of het materiaal voldoet aan de definitie van kunstmatig gekweekt	12
Uitleg: waarom is deze stap belangrijk?	12
Hoofdvraag en Richtlijn	13
Nuttige bronnen en voorbeelden van aanbevolen informatie	15
Stap 3: Controleer relevante uitsluitingen en eerder opgestelde NDFs	16
Uitleg: waarom is deze stap belangrijk?	16
Hoofdvraag en Richtlijn	17
Nuttige bronnen en voorbeelden van aanbevolen informatie	19
Stap 4: Evalueer de zorg over de instandhouding van de soort	20
Uitleg: waarom is deze stap belangrijk?	20
Hoofdvraag en Richtlijn	21
Tabel 1: Factoren ter overweging: zorg over de instandhouding van de soort	23
Nuttige bronnen en voorbeelden van aanbevolen informatie	23
Stap 5: Evalueer de potentiële biologische risico's	24
Uitleg: waarom is deze stap belangrijk?	24
Hoofdvraag en Richtlijn	25
Tabel 2: Factoren ter overweging: potentieel biologisch risico van de oogst	26
Stap 6: Evalueer de impact van de oogst	29
Uitleg: waarom is deze stap belangrijk?	29
Hoofdvraag en Richtlijn	30
Tabel 3: Meest relevante parameters voor het evalueren van de impact van de oogst	31
Tabel 4: Factoren ter overweging: de impact van de oogst	34
Stap 7: Evalueer de impact van de handel	37
Uitleg: waarom is deze stap belangrijk?	37
Hoofdvraag en Richtlijn	38
Tabel 5: Factoren ter overweging: de impact van de handel	40
Nuttige bronnen en voorbeelden van aanbevolen informatie	42

Stap 8: Evalueer of bestaande beheersmaatregelen streng genoeg zijn	43
Uitleg: waarom is deze stap belangrijk?	43
Hoofdvraag en Richtlijn	44
Stap 9: NDF en verwante adviezen.....	47
Samenvatting van het NDF-proces	47
Beslissing 9.1.....	48
Beslissing 9.2.....	49
Beslissing 9.3.....	49
Beslissing 9.4.....	49
Beslissing 9.5.....	50
Beslissing 9.6.....	50
Beslissing 9.7.....	51
Dankwoord	52
Referenties (alle URLs zijn bekeken op 3 augustus 2018).....	53
Web links.....	56
Bijlage	59

Figuren

Figuur 1. 9-stappenplan voor het opstellen van niet-schadelijk bevindingen voor hout-/boomsoorten vermeld in CITES-Bijlage II.....	7
Figuur 2. Hoofdvraag en beslissingspad voor Stap 1.	8
Figuur 3. Hoofdvragen en beslissingspad voor Stap 2.	12
Figuur 4. Hoofdvragen en beslissingspad voor Stap 3.	16
Figuur 5. Hoofdvragen en beslissingspad voor Stap 4.	21
Figuur 6. Hoofdvraag en beslissingspad voor Stap 5.	24
Figuur 7. Hoofdvraag en beslissingsboom voor Stap 6.	29
Figuur 8. Hoofdvraag en beslissingsboom voor Stap 7.	37
Figuur 9. Hoofdvragen en beslissingspad voor Stap 8.	43
Figuur 10. Samenvatting van mogelijke beslissingen in Stap 9.....	48

Inleiding

Exportvergunningen voor soorten vermeld in CITES Bijlage II, of delen of producten afgeleid van deze soorten, vereisen dat de Wetenschappelijke Autoriteit van het exporterende land een Niet-Schadelijk Bevinding (Non-Detriment Finding of NDF) opstelt. De NDF is een procedure voor het wetenschappelijk evalueren van parameters zoals de verspreiding en habitat van de soorten, populatiestatus en trends, oogstmethoden, en de omvang en impact van de handel in de doelsoort. Deze bevindingen resulteren in een aanbeveling aan de CITES-Management Autoriteit van de exporterende staat. Over het algemeen wordt deze aanbeveling gedaan als een positieve NDF (een noodzakelijke voorwaarde voor een CITES-vergunning) of een negatieve NDF.

De structuur, inhoud en methoden die worden gebruikt voor de ontwikkeling van NDFs variëren aanzienlijk. Dit wordt deels verklaard door het feit dat er verschillende analytische vereisten zijn voor verschillende groepen soorten. Bovendien ontbreken er specifieke richtlijnen voor het ontwikkelen van CITES-NDFs voor specifieke taxa. In het geval van hout-/boomsoorten zijn er tot nu toe alleen voorlopige richtlijnen en case studies ontwikkeld. Deze zijn het resultaat van discussies over en inspanningen om in de afgelopen jaren een specifieke richtlijn te ontwikkelen voor het opstellen van een NDF voor hout onder CITES. Bij het opstellen van deze richtlijn hebben we geprofiteerd van de resultaten van deze beraadslagingen en hebben we belangrijke elementen uit de volgende documenten in de huidige richtlijn opgenomen:

- Principles for Non-Detriment Findings (NDF) for Trees ([Working Group 1, 2008](#));
- Big-leaf mahogany (*Swietenia macrophylla*) in Peru, Bolivia and Brazil (Mejía, E., Buitrón, X., Pena-Claros, M. & Grogan, J., 2008);
- Non-detriment findings for timber imports from Central Africa: Stepwise approach of collecting documentation on carrying capacity of *Pericopsis elata* ([PC21 Inf. 4](#)), and
- Guidance on the making of non-detriment findings for tree species ([PC22 Doc 9.2 \[Rev.1\]](#)).

In 2014 heeft het Duitse Federale Agentschap voor Natuurbehoud (BfN) de ontwikkeling en publicatie van een richtlijn over CITES-NDFs voor overblijvende planten gefaciliteerd ([Leaman & Oldfield, 2014](#)). Deze richtlijn heeft verschillende revisies ondergaan op basis van de feedback van gebruikers en interactie in de trainingsworkshops. De nieuwste editie, Versie 3.0, werd gepubliceerd in 2016 ([Wolf et al., 2016](#)). Versie 3.0 is momenteel beschikbaar in de volgende talen: [Engels](#), [Spaans](#), [Frans](#), [Chinees](#), [Georgisch](#), [Italiaans](#) en [Koreaans](#). Gezien de belangstelling voor deze richtlijn voor overblijvende planten is BfN een proces begonnen om een richtlijn te ontwikkelen voor het opstellen van NDFs voor houtimporten naar de EU. In november 2015 werd op de Internationale Academie voor Natuurbehoud op het eiland Vilm, in Duitsland, de 'Workshop on Non-detriment Findings for Imports of CITES-listed Timber into the EU' gehouden om methoden en elementen van een NDF-richtlijn te identificeren, specifiek gericht op de EU-invoer van hout/boomsoorten die vermeld worden in CITES. Ongeveer 20 specialisten namen deel, waaronder hout- en handelsexperts en vertegenwoordigers van de Wetenschappelijke en Management Autoriteiten van CITES.

Op basis van de structuur van het 9-stappenplan voor overblijvende planten (Versie 2.0, 2015) werd de "CITES Non-detriment Findings for Timber – Guidance for EU-member states" geproduceerd. Deze richtlijn werd door BfN verder uitgewerkt van een EU-specifiek instrument naar een algemener instrument resulterend in de "CITES Non-detriment Findings for Timber Version 1.0".

In 2016 organiseerde het Ministerie van Milieu van Peru (met steun van de Amazon Cooperation Treaty Organization (ACTO) en het Amazon Regional Program (BMZ/DGIS/GIZ)) een regionale

workshop over NDFs in Lima. BfN en TRAFFIC hebben deze training geleid, gebruikmakend van de “CITES Non-detriment Findings for Timber Version 1.0”. Tijdens de workshop werd deze richtlijn met groot succes toegepast door leden van de CITES-autoriteiten uit acht Latijns-Amerikaanse landen. Voortbouwend op de ervaring opgedaan in Lima, werd Versie 2.0 van de hout richtlijn ontwikkeld.

In november 2017 vond er een tweede internationale workshop van experts plaats op het eiland Vilm (voor een lijst van de deelnemers zie het Dankwoord). De doelstellingen van de workshop waren: het evalueren van de algemene toepasbaarheid van de richtlijn (Versie 2.0), het beoordelen van de potentiële waarde hiervan voor exporterende landen en het identificeren van verbeterpunten.

De deelnemers aan de 2017 Vilm-workshop waren van mening dat de richtlijn goed werkte voor boomsoorten. Tijdens de workshop zijn er echter een aanzienlijk aantal potentiële wijzigingen geïdentificeerd en verzameld. Het huidige document is het resultaat van het bestuderen van die wijzigingen en het afronden van de richtlijn.

Bij de voorbereiding van deze richtlijn is er vooral nadruk gelegd op de “Principles for Non-detriment Findings for Trees” (WORKING GROUP 1, 2008).

“CITES Non-detriment Findings for Timber Version 3.0” is het resultaat van dit uitgebreide revisieproces en we kijken uit naar de toepassing hiervan door de CITES-partijen en ontvangen graag feedback over het gebruik en de toepasbaarheid ervan.

Gebruik van deze NDF-richtlijn

Deze richtlijn suggereert negen stappen die een Wetenschappelijke Autoriteit kan uitvoeren om een wetenschappelijk onderbouwde NDF op te stellen. Het complete proces is weergegeven in Figuur 1.

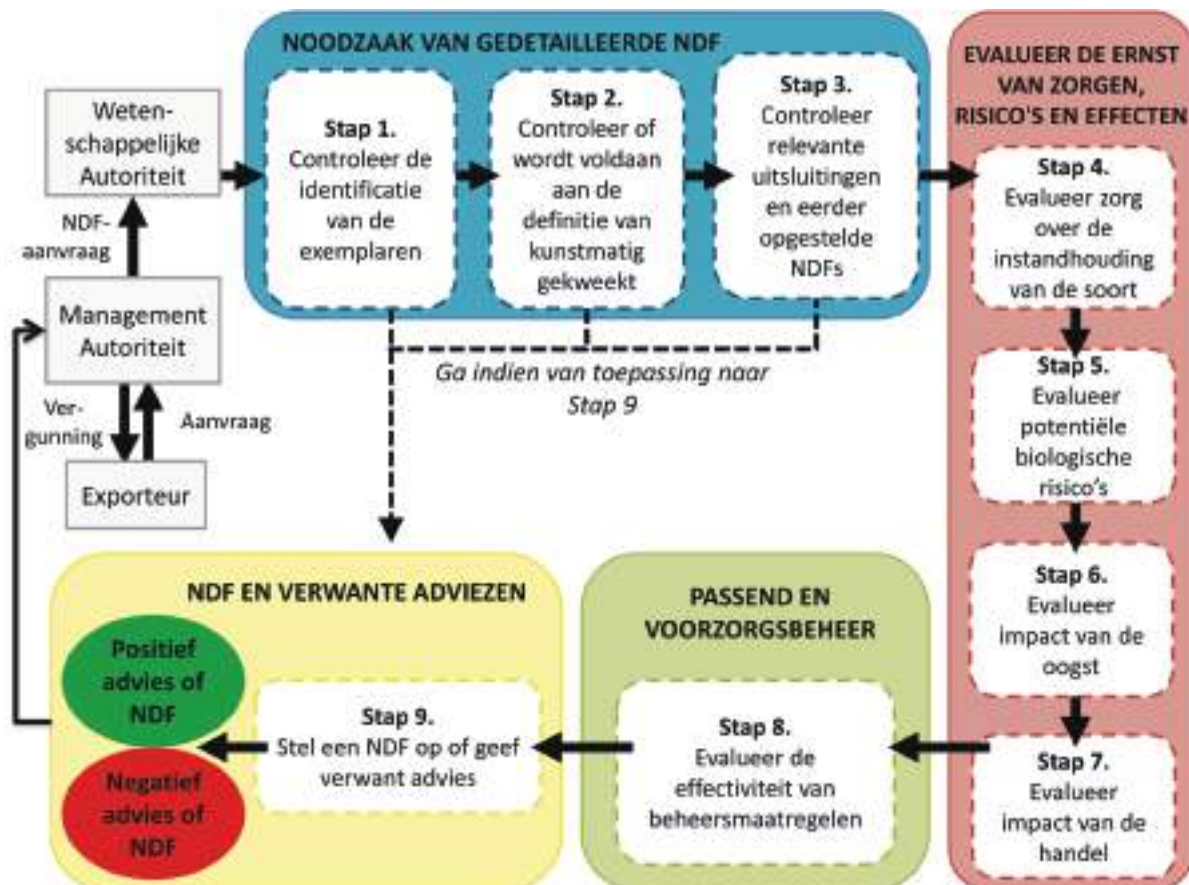
- Stappen 1-3 omvatten de evaluatie of een gedetailleerde, wetenschappelijk onderbouwde NDF überhaupt nodig is voor de betreffende soort en exemplaren. In sommige gevallen kan een vroegtijdige beslissing worden genomen (meteen doorgaan naar Stap 9).
- Stappen 4 en 5 betreffen de evaluatie rondom de zorgen over de instandhouding van de soort en de mogelijke biologische risico's. Beoordelingen bij deze stappen bepalen de context van het risico waartegen de oogst, handel en het beheer moeten worden afgewogen.
- Stappen 6 en 7 omvatten de evaluatie van de impact van de oogst en van de handel die relevant zijn voor de desbetreffende soort.
- Stap 8 evalueert of de aanwezige beheersmaatregelen streng genoeg zijn om de zorgen, risico's en effecten die in Stappen 4-7 zijn geïdentificeerd, te verminderen.
- Stap 9 omvat het opstellen van een NDF of verwant advies aan de Management Autoriteit op basis van de resultaten van de Stappen 1-8.

Deze richtlijn is niet bedoeld om automatisch een NDF-beslissing te generen voor een Wetenschappelijke Autoriteit. Het biedt een gestandaardiseerd mechanisme voor het registreren en verwerken van de informatie die vereiste en beschikbaar is voor een CITES Wetenschappelijke Autoriteit om tot een adequate NDF te komen.

Iedereen die deze kaderrichtlijn gebruikt, moet vertrouwen op zijn eigen ervaring en beoordeling; er zal niet altijd overeenstemming zijn wat betreft het risiconiveau dat deze richtlijn aangeeft en experts hebben mogelijk beter inzicht dan wat een generiek hulpmiddel kan bieden. Het beoordelen van de risico's is bedoeld als leidraad voor het detailniveau dat nodig is

om een geïnformeerde beslissing te nemen of het beheer ervoor kan zorgen dat de oogst van en de handel in de betrokken soort waarschijnlijk geen schadelijke gevolgen zal hebben voor de instandhouding van de soort.

Deze richtlijn biedt een structuur voor de relevante aspecten en informatie om een individuele conclusie over de mogelijke schade aan de soort te vergemakkelijken. Het is ook belangrijk om te onderstrepen dat de voorgestelde JA/NEE-besluiten zoals weergegeven in de beslissingsdiagrammen van elke stap slechts een suggestie zijn. Het is goed mogelijk dat vragen verderop in het beslissingspad helpen bij het evalueren van het juiste antwoord; daarom wordt het aanbevolen om, althans kort, alle belangrijke vragen te bekijken voordat u naar Stap 9 gaat en een beslissing voordraagt.

Figuur 1. 9-stappenplan voor het opstellen van niet-schadelijk bevindingen voor hout- / boomsoorten vermeld in CITES-Bijlage II.

Voor meer informatie of vragen kunt u contact opnemen met Thomasina Oldfield (Thomasina.Oldfield@traffic.org) of Daniel Wolf (Daniel.Wolf@bfn.de).

STAP 1: CONTROLEER DE IDENTIFICATIE VAN DE EXEMPLAREN

Uitleg: waarom is deze stap belangrijk?

Om een adequate NDF op te stellen, moet men weten om welke soort het gaat. Correcte identificatie van het exemplaar en overeenstemming over de wetenschappelijke namen voor soorten in de handel zijn essentieel voor het implementeren van CITES en het opstellen van NDFs. Zonder correcte identificatie op soortsniveau kan een Wetenschappelijke Autoriteit mogelijk niet de soortsgelateerde informatie toepassen die nodig is om een adequate NDF op te stellen. Het kan moeilijk zijn om een houtsoort te identificeren omdat verschillende houtsoorten vaak erg op elkaar lijken. Het kan zijn dat houttransporten of bewerkte producten meerdere houtsoorten bevatten. Vaak worden er commerciële of niet-wetenschappelijke namen gebruikt voor verhandeld hout. Deze kunnen misleidend zijn en zijn niet altijd makkelijk terug te leiden naar een wetenschappelijke naam. In andere gevallen kan een algemene niet-wetenschappelijke naam verwijzen naar verschillende houtsoorten.

De classificatie en naamgeving van soorten is een dynamisch proces dat kan leiden tot onzekerheid en een gebrek aan consensus over de taxonomie van exemplaren en soorten. Het kan ook tot verwarring leiden over huidige en eerder gebruikte namen. Onzekerheid over de identiteit en de taxonomische status van de exemplaren waarin gehandeld wordt, kan het vermogen van Wetenschappelijke Autoriteiten om een adequate NDF op te stellen ondermijnen. Daarom is het belangrijk om deze kwesties te behandelen bij het opstellen van een NDF.

Figuur 2. Hoofdvraag en beslissingspad voor Stap 1.

Hoofdvraag

Is de Wetenschappelijke Autoriteit ervan overtuigd dat het betreffende hout of houtproduct correct is geïdentificeerd en dat de juiste wetenschappelijke naam voor het hout is gebruikt?

Richtlijn

Identificatie van de soort

In het eerste deel van de vraag wordt de Wetenschappelijke Autoriteit (WA) gevraagd hoe waarschijnlijk het is dat het exemplaar correct is geïdentificeerd. Het antwoord kan een eenduidig JA zijn – gebaseerd bijvoorbeeld op eerder onderzoek of betrouwbare informatie uit de relevante concessie of bron van het exemplaar. In deze richtlijn wordt niet gesuggereerd dat het de taak is van de Wetenschappelijke Autoriteiten om elk exemplaar te inspecteren voordat een NDF wordt opgesteld.

Raadpleeg “Nuttige bronnen en voorbeelden van aanbevolen informatie” hieronder als u twijfels hebt over de identificatie. U kunt de aanvraag terugverwijzen naar de Management Autoriteit (MA) en hen vragen om de ontbrekende informatie van de handel op te vragen of een expert te raadplegen.

Wetenschappelijke namen

In het tweede deel van de vraag wordt de WA gevraagd of de juiste wetenschappelijke naam is gebruikt. CITES gebruikt Standard References voor de namen van dieren en planten in de CITES-Appendices in [Resolutie Conf. 12.11](#) die bij elke Conferentie van de Partijen (CoP) wordt herzien. De gestandaardiseerde wetenschappelijke namen zijn geconsolideerd in de [Checklist of CITES Species](#) of [Species+](#). De Checklist is een officiële samenvatting van wetenschappelijke namen. Species+ is afgeleid uit dezelfde database als de Checklist en is daarom gelijkwaardig. Deze databases zijn de meest toegankelijke bron van namen die op CITES-vergunningen moeten worden gebruikt. Bovendien kunnen andere erkende taxon-specifieke databases worden gebruikt om de taxonomie van houtsoorten te beoordelen (zie Nuttige bronnen hieronder).

Neem contact op met de [Scientific Service](#) van het CITES-secretariaat en/of [de nomenclatuurspecialist van het CITES-plantencomité](#) als u aanvullende richtlijnen nodig hebt voor het gebruik van namen.

NDF op genus niveau

Het Verdrag vraagt om een NDF op soortniveau (Artikel III, 2a). Het lijkt wetenschappelijk dubieus dat het beoordelen van gemengde populaties van verschillende soorten kan leiden tot een robuuste bevinding op het niveau van één soort. Daarom moedigt de 9-stappenrichtlijn aan dat NDFs op het niveau van de soort worden gemaakt. Er kunnen echter gevallen zijn waarin het nemen van een beslissing op genus niveau de enige praktische optie is voor een Wetenschappelijke Autoriteit. In dergelijke gevallen moet de WA er zeker van zijn dat er voldoende maatregelen zijn genomen om er voor te zorgen dat er geen schadelijke gevolgen zijn (met bijzondere nadruk op beheer bij Stap 8) voor elke soort die binnen de gemengde populatie zou kunnen vallen door het toepassen van een benadering uit voorzorg.

Hoe gaat u verder

Gebruik het werkblad voor Stap 1 om uw bevindingen vast te leggen.

Als de Wetenschappelijke Autoriteit vertrouwen heeft in de soortidentificatie en het gebruik van de juiste wetenschappelijke naam (of een eenvoudige fout of een verouderde naam heeft gecorrigeerd): → **ga naar Stap 2**

Als de Wetenschappelijke Autoriteit er niet zeker van is dat het betreffende exemplaar correct is geïdentificeerd en dat de gebruikte wetenschappelijke naam voldoet aan de juiste CITES Standard en als de kwesties rondom de identiteit van de soort niet gemakkelijk kan worden gecorrigeerd of opgelost:

→ **ga naar Stap 9, Beslissing 9.1**

VERGEET NIET: Citeer de literatuur die u gebruikt volledig. Neem een literatuurverwijzing op in het werkblad “Stap1_Identificatie” en citeer deze volledig in het werkblad “Geraadpleegde_Informatiebronnen”, waar u ook voor elke bron de betrouwbaarheid kunt aangeven.

Nuttige bronnen en voorbeelden van aanbevolen informatie

CITES Referenties & bronnen

- [Checklist of CITES Species](#)
- [Species+](#)
- CITES [Resolutie Conf. 12.11 \(Rev. CoP17\)](#): Standaard nomenclatuur (Bijlage: Lijst van standaardreferenties aangenomen door de Conferentie van de Partijen/Flora).
- [Nomenclatuurspecialist van het CITES-plantencomité](#)
- [Preliminary Dalbergia checklist voor Madagascar for CITES](#) gebaseerd op de Catalogue of the Vascular Plants of Madagascar
- [The genus Diospyros in Madagascar: een preliminary checklist for CITES-Parties](#) gebaseerd op de Catalogue of the Vascular Plants of Madagascar

Aanvullende bronnen – wetenschappelijke namen

- [World Checklist of Selected Plant Families](#)
- CITES and Timber: A guide to CITES-listed tree species ([GROVES & RUTHERFORD, 2015](#))
- [The Plant List](#), vooral een goede informatiebron voor plantennamen en synoniemen
- [Germplasm Resources Information Network \(GRIN\)](#)
- [Tropicos](#)
- A Working List of Commercial Timber Tree Species ([MARK et al., 2014](#))
- Plant Resources of Tropical Africa (PROTA)
- Gepubliceerde nationale, regionale en wereldwijde flora's
- [CITESwoodID](#)
- Identificatie gidsen en checklists beoordeeld door taxonomische experts
- Gepubliceerde artikelen of monografieën beoordeeld door taxonomische experts
- Voucher exemplaren afkomstig van de specifieke oogst locatie(s) vermeld in de aanvraag voor een exportvergunning

Gidsen voor houtidentificatie

- [CITESwoodID](#)-versie 2017 – (voortdurend bijgewerkt)
- <http://www.delta-intkey.com/citeswood/en/index.htm>
- Wood Science for Promoting Legal Timber Harvest (WIEDENHOEFT & BAAS, 2011)
- Development of a timber trade identification directory for CITES-listed species ([PC21 Doc. 15](#))
- Forensic Timber Identification ([PC22 Inf. 7](#))
- [UNODC](#) Best Practice Guide for Forensic Timber Identification (UNODC, 2016)

STAP 2: CONTROLEER OF HET MATERIAAL VOLDOET AAN DE DEFINITIE VAN KUNSTMATIG GEKWEEST

Uitleg: waarom is deze stap belangrijk?

Het materiaal waarvoor een exportvergunning wordt aangevraagd kan als kunstmatig gekweekt worden aangemeld. Indien dit het geval is dan moet de Wetenschappelijke Autoriteit er zeker van zijn dat het voldoet aan de eisen die CITES in haar resoluties heeft vastgelegd.

Als een aanvrager van een exportvergunning de Wetenschappelijke Autoriteit voldoende informatie verstrekt om te bepalen dat de exemplaren duidelijk voldoen aan alle CITES-eisen voor kunstmatige voortplanting zoals gedefinieerd in de respectievelijke resoluties, is een NDF niet nodig en kan een eenvoudig positief besluit worden genomen om de uitvoer goed te keuren.

Figuur 3. Hoofdvragen en beslissingspad voor Stap 2.

Stap 2.1

Hoofdvraag

Is de vergunningaanvraag voor kunstmatig gekweekte exemplaren?

Richtlijn

De broncode staat vermeld op de vergunningaanvraag.

Stap 2.2

Hoofdvraag

Is export van de kunstmatig gekweekte exemplaren van deze soort toegestaan door nationale of relevante regionale wetgeving?

Richtlijn

Soms is de export van kunstmatig gekweekte houtsoorten niet toegestaan door de nationale voorschriften van het exporterende land (bijvoorbeeld wanneer een nationale exportbeperking geen onderscheid maakt tussen wilde of gekweekte bronnen, en daarom van toepassing is op alle exemplaren) of de oogst, handel en transport vereisen nationale vergunningen, die niet worden verstrekt.

Let op: Het Verdrag vereist dat voorafgaand aan het verlenen van een exportvergunning de Management Autoriteit (MA) van de exportstaat ervan overtuigd is dat de exemplaren niet zijn verkregen in strijd met de wetten van die staat voor de instandhouding van fauna en flora. Hoewel de kwestie van het wettelijke verkrijgen van het materiaal de taak is van de Management Autoriteit, kan een Wetenschappelijke Autoriteit tijdens het doorlopen van een NDF informatie verkrijgen waaruit blijkt dat misschien niet aan alle wetten is voldaan. In dit geval moet de kwestie ter beoordeling worden voorgelegd aan de Management Autoriteit.

Stap 2.3

Hoofdvraag

Indien als zodanig gespecificeerd, voldoen de hout exemplaren aan alle vereisten voor kunstmatig gekweekt materiaal?

Richtlijn

Drie resoluties definiëren de CITES-term “kunstmatig gekweekt”. Alle drie resoluties kunnen in het algemeen op respectievelijk bomen of bepaalde boomsoorten worden toegepast. De kerndefinitie van kunstmatig gekweekt is vastgelegd in [Resolutie Conf. 11.11 \(Rev. CoP17\)](#).

Daarnaast bepaalt [Resolutie Conf. 10.13 \(Rev. CoP15\)](#) dat *hout, andere delen en afgeleide producten van bomen afkomstig van monospecifieke boomplantages behandeld moeten worden als kunstmatig gekweekt*.

In het geval van Agarhout (*Aquilaria spp.* & *Gyrinops spp.*) wordt in [Resolutie Conf. 16.10](#) kunstmatig gekweekt anders gedefinieerd dan voor de andere boomsoorten vermeld op de CITES-lijst. Raadpleeg deze resolutie wanneer u een beslissing neemt over het gekweekt zijn van deze geslachten.

In geval van twijfel over de oorsprong van het materiaal waarvoor een exportvergunning wordt aangevraagd, wordt de WA aangeraden om meer informatie te verzamelen, bijvoorbeeld door:

- overleg plegen met de nationale bevoegde autoriteiten om het type plantage (gemengd/zui-ver) of andere oorsprong te verduidelijken;
- controleren op mogelijke verboden met betrekking tot de betreffende soort;
- verifiëren of dergelijke plantages voorkomen in de beschreven regio;
- verifiëren of een plantage de voorgestelde hoeveelheden kan produceren.

BELANGRIJK: Voor hout en houtproducten die voldoen aan de relevante CITES-criteria voor kunstmatig gekweekt materiaal hoeft de Wetenschappelijke Autoriteit geen NDF op te stellen.

BELANGRIJK: Als het hout/de houtproducten waarnaar de CITES-exportvergunningaanvraag verwijst niet voldoet aan de CITES-definitie van kunstmatig gekweekt materiaal, moet de WA het behandelen als zijnde afkomstig uit het wild ("W") en, zoals vereist, doorgaan met het opstellen van een NDF.

Hoe gaat u verder

Gebruik **Werkblad voor Stap 2** om uw bevindingen te registreren.

2.1

Als de aanvraag niet voor kunstmatig gekweekte exemplaren is, moeten de exemplaren worden behandeld als afkomstig zijnde uit het wild en is een gedetailleerde NDF vereist:

→ga naar Stap 3

2.2

Als de export van kunstmatig gekweekte exemplaren van deze soort niet is toegestaan onder de nationale of relevante regionale wetgeving:

→ga naar Stap 9, Besluit 9.2

Als de export van kunstmatig gekweekte exemplaren van deze soort is toegestaan onder nationale of relevante regionale wetgeving:

→ga naar Stap 2.3

2.3

Als de exemplaren in de aanvraag voor een exportvergunning duidelijk voldoen aan alle CITES-eisen voor kunstmatig gekweekt materiaal:

→ga naar Stap 9, Beslissing 9.3

Als er bezorgdheid blijft bestaan over het kunstmatig gekweekt zijn, moeten de exemplaren worden behandeld alsof ze afkomstig zijn uit het wild en is een gedetailleerde NDF vereist:

→ga naar Stap 3

VERGEET NIET: Citeer de literatuur die u gebruikt volledig. Neem een literatuurverwijzing op in het werkblad "**Stap2_Kunstmatige_voortplanting**" en citeer deze volledig in het werkblad "**Geraadpleegde_Informatiebronnen**", waar u ook voor elke bron de betrouwbaarheid kunt aangeven.

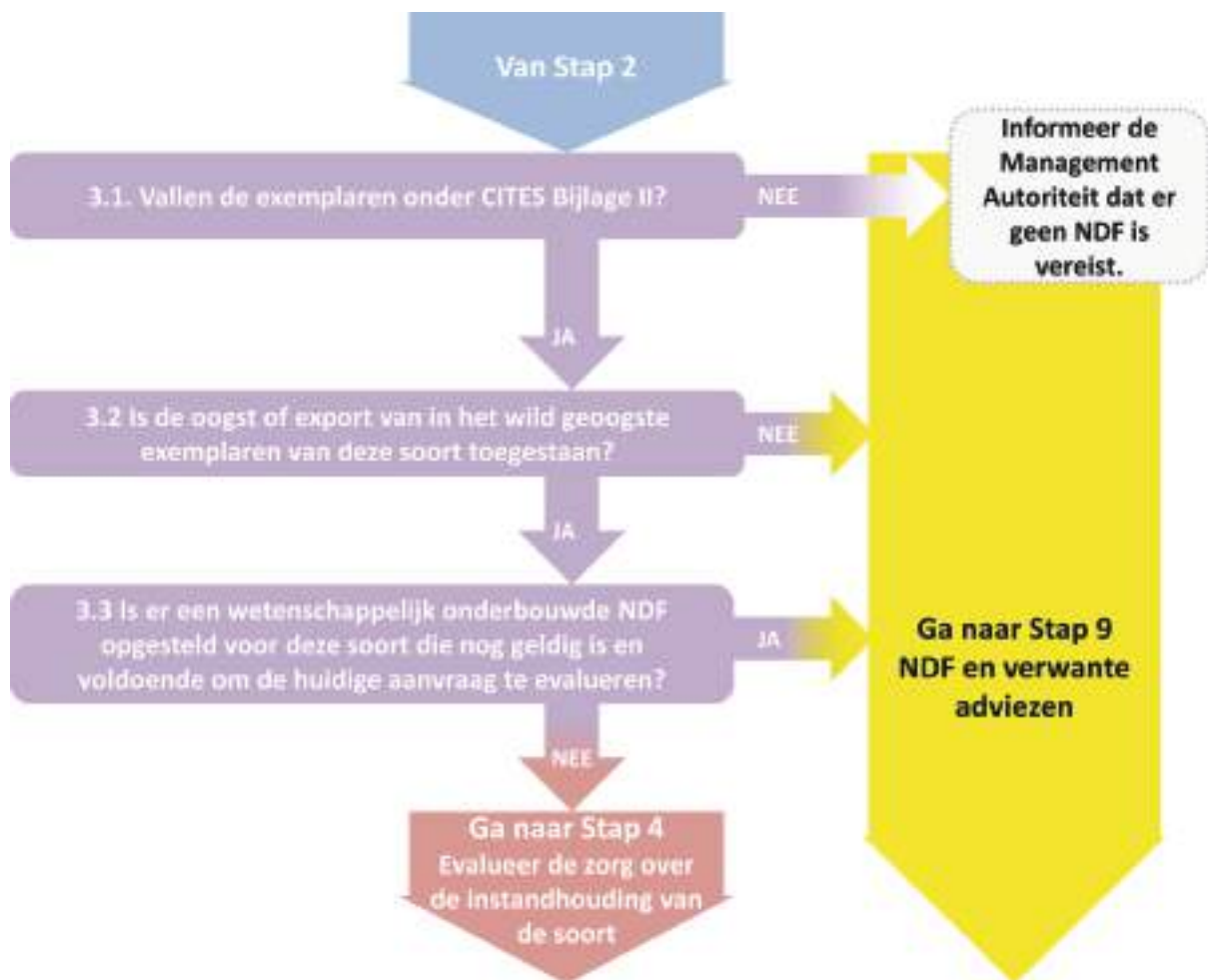
Nuttige bronnen en voorbeelden van aanbevolen informatie

- Informatie over de aanvraag van de exportvergunning betreffende de bron van de exemplaren (wild/kunstmatig gekweekt/onbekend)
- Nationale, supranationale en regionale wetgeving die relevant is voor de export van deze soort
- CITES [Resolutie Conf. 10.13 \(Rev. CoP15\)](#): Implementation of the Convention for timber species
- CITES [Resolutie Conf. 11.11 \(Rev. CoP17\)](#): Regulation of trade in plants
- CITES [Resolutie Conf. 16.10](#): Implementation of the Convention for agarwood producing taxa
- CITES [Resolutie Conf. 9.19 \(Rev. CoP15\)](#): Registration of nurseries that artificially propagate specimens of Appendix-I plant species for export purposes

STAP 3: CONTROLEER RELEVANTE UITSLUITINGEN EN EERDER OPGESTELDE NDFs

Uitleg: waarom is deze stap belangrijk?

Als de relevante exemplaren van regulering zijn uitgesloten door een annotatie bij de soort in de CITES-bijlagen; als de oogst of export is verboden door de nationale wetgeving; of als de aanvraag voor een exportvergunning consistent is met eerdere wetenschappelijk onderbouwde bevindingen, kan het mogelijk zijn om vanuit deze stap direct door te gaan naar Stap 9.

Figuur 4. Hoofdvragen en beslissingspad voor Stap 3.

Stap 3.1

Hoofdvraag

Vallen de houtsoorten waarvoor een aanvraag wordt ingediend onder CITES Bijlage II?

Richtlijn

Het opnemen van soorten in CITES Bijlage II kan worden geannoteerd (of een aantekening kan worden opgenomen in het Interpretatie gedeelte van de Bijlagen) om aan te geven welke delen en afgeleide producten zijn vrijgesteld van regelgeving of als specifieke populaties van de soort zijn uitgesloten. Dergelijk uitgesloten materiaal of populaties vallen niet onder de CITES-regelgeving en vereisen daarom geen NDF (ga naar Stap 9).

In het geval van *Swietenia macrophylla* vallen bijvoorbeeld alleen exemplaren afkomstig van “populaties in de Neotropen” onder het Verdrag en wordt het gereguleerde materiaal beperkt tot “stammen, gezaagd hout, fineerplaten en triplex” (# 6). Een dergelijke vrijstelling kan een aanzienlijke hoeveelheid materiaal in de internationale handel uitsluiten.

Raadpleeg de [CITES-bijlagen](#) om vrijstellingen te controleren die van toepassing zijn op soorten waarvoor een CITES exportvergunning wordt ingediend. [Resolutie Conf. 10.13 \(Rev. CoP15\)](#) geeft definities die worden gebruikt voor bepaalde houtdelen en afgeleide producten. De [CITES-woordenlijst](#), beschikbaar op de CITES-website, geeft onder meer een samenvatting van de definities van termen in het Verdrag en de Resoluties.

Stap 3.2

Hoofdvraag

Is de oogst of de export van in het wild geoogste exemplaren van deze soort toegestaan onder nationale of relevante regionale wetgeving of regelgeving?

Richtlijn

Zoals beschreven in Stap 2, stellen houtproducerende landen vaak bepaalde nationale voorschriften op voor de uitvoer van bepaalde houtsoorten. Dit kan bijvoorbeeld een exportverbod zijn op houtstammen, exportbeperkingen tot een bepaalde mate van verwerking, exportverbod voor hout afkomstig uit natuurlijke bossen of exportvergunningen die beperkt zijn tot geregistreerde kapgebieden.

Hoewel de kwestie van het wettelijke verkrijgen van het materiaal de taak is van de Management Autoriteit, kan een Wetenschappelijke Autoriteit tijdens het doorlopen van een NDF informatie verkrijgen waaruit blijkt dat niet aan alle wetten is voldaan. Een bosexploitant heeft bijvoorbeeld vaak één of meer nationale vergunningen nodig om legaal te kunnen werken. Belangrijke voorwaarden voor legale oogst en export zijn in veel gevallen het indienen van een geldig bosbeheerplan, de goedkeuring van een jaarlijkse kapvergunning, inclusief gedetailleerde kapkaarten en informatie over het houtbestand, evenals documenten voor houttransport.

Stap 3.3

Hoofdvraag

Heeft de Wetenschappelijke Autoriteit eerder een op wetenschap gebaseerde NDF opgesteld voor deze soort die nog steeds geldig is en voldoende is om de exemplaren voor de huidige aanvraag voor een exportvergunning te evalueren?

Richtlijn

Controleer of er eerdere NDFs zijn opgesteld. Als er een beslissing is: Wat was de reden en is deze nog steeds geldig? Is er nu nieuwe of actuelere informatie beschikbaar die een andere beslissing passender zou maken?

De Wetenschappelijke Autoriteit heeft mogelijk recent bepaald welke exportniveaus van een nationale populatie van een soort niet schadelijk zijn, of dat het beheer en de geplande hoeveelheden van te oogsten en te exporteren materiaal van specifieke managementeenheden (vaak concessies genoemd) duurzaam zijn. Als de WA heeft vastgesteld dat dit exportvolume duurzaam is, dan zou de export binnen dit niveau (en van specifieke concessies als dit deel uitmaakt van een eerdere beslissing) geen herbeoordeling van de NDF vereisen.

Een land kan dit vooraf bepaalde exportniveau vaststellen als een exportquotum, dat betrekking moet hebben op benoemd materiaal en volume (bijv. kubieke meters rondhoutequivalenten) die gedurende een bepaalde periode mogen worden geëxporteerd. [Resolutie Conf. 14.7 \(Rev. CoP15\)](#) geeft richtlijnen voor het beheer van nationale exportquota.

Exportquota en NDF

Volgens Resolutie Conf. 14.7 (Rev. CoP15) moet een nationaal exportquotum worden vastgesteld als het resultaat van een NDF vastgesteld door een Wetenschappelijke Autoriteit. Dit quotum moet jaarlijks worden geëvalueerd en herzien. Een quotum kan over een langere periode zijn ontwikkeld op basis van het beheer van geoogste populaties, waarbij dit beheer zich aanpast om de impact van de oogst te weerspiegelen. Een dergelijk proces wordt adaptief beheer genoemd en is aanvaardbaar in CITES als het quotum duidelijk een niet-schadelijke oogst ondersteunt. De 9-stappenrichtlijn kan worden gebruikt om een dergelijk quotum te helpen vaststellen.

Hoe gaat u verder

Gebruik **Werkblad voor Stap 3** om uw bevindingen vast te leggen.

3.1

Als de exemplaren niet onder CITES-bijlage II vallen: →ga naar **Stap 9, Beslissing 9.4**

Als de monsters onder CITES-bijlage II vallen: →ga naar **Stap 3.2**

3.2

Als de export van geoogste exemplaren van deze soort niet is toegestaan door nationale of relevante regionale wetgeving of voorschriften: →ga naar **Stap 9, Beslissing 9.5**

Als de export van geoogste exemplaren van deze soort is toegestaan onder nationale of relevante regionale wetgeving of regelgeving: →ga naar **Stap 3.3**

3.3

Als de wetenschappelijke gegevens die zijn gebruikt voor een eerdere NDF nog steeds geldig zijn en voldoende om de huidige aanvraag voor een exportvergunning te evalueren: →ga naar **Stap 9, Beslissing 9.6**

Als er geen eerdere NDF is opgesteld of eerdere NDFs niet langer geldig of voldoende zijn om de huidige aanvraag voor een exportvergunning te beoordelen: →ga naar **Stap 4**

VERGEET NIET: Citeer de literatuur die u gebruikt volledig. Neem een literatuurverwijzing op in het werkblad “Stap3_Uitsluitingen” en citeer deze volledig in het werkblad “Geraadpleegde_Informatiebronnen”, waar u ook voor elke bron de betrouwbaarheid kunt aangeven.

Nuttige bronnen en voorbeelden van aanbevolen informatie

- De aanvraag van de exportvergunning
 - Soort materiaal, onderdeel of product (hele plant, plantendelen, afgeleide producten)
 - Hoeveelheid (aantal exemplaren/volume van het te exporteren materiaal)
 - Doel van de export
- [Species+](#), waarin gegevens over:
 - Soorten opgenomen in de Bijlages
 - Relevante annotaties
 - Exportquota
 - Bezwaren tegen opname in de Bijlages
 - EU-opinies
 - Nationale of CITES-exportopschortingen

Annotaties

- [Illustrated manual of plant annotations in the CITES-Appendices](#) (SCHIPPMANN, 2018)
- [CITES-woordenlijst](#) (niet alle partijen zijn het eens over alle deze definities)

Beoordeling van de legaliteit

- Nationale, supranationale en regionale wetgeving die relevant is voor de export van deze soort
- [ECOLEX \(Information service on environmental law\)](#)
- [Forest Legality Initiative](#)
- [Framework for Assessing Legality of Forestry Operations, Timber Processing and Trade](#) (WWF & TRAFFIC, 2009).
- [CITES Trade Database](#)
 - Gegevens over de handel in exemplaren en soorten opgenomen in de Bijlagen I, II en III (in overeenstemming met Art. VIII.6)

Het beheren van nationaal vastgestelde exportquota

- [Resolution Conf. 14.7 \(Rev. CoP15\)](#) over het beheer van nationale exportquota
- [Resolution Conf. 12.3 \(Rev. CoP17\)](#) over vergunningen en certificaten
- Periodieke rapporten van de nationale CITES-Autoriteit aan het CITES-secretariaat, inclusief updates van nationale [CITES-exportquota](#)

STAP 4: EVALUEER DE ZORG OVER DE INSTANDHOUDING VAN DE SOORT

Uitleg: waarom is deze stap belangrijk?

In deze stap worden de bestaande evaluaties met betrekking tot de status van de instandhouding van de soort bekeken om relevante bedreigingen te documenteren en ter ondersteuning van de evaluatie van de ernst van de zorg over de instandhouding van de soort, relevant voor het oogstgebied van de betrokken soort, in de daaropvolgende stappen. Het is niet de bedoeling dat de Wetenschappelijke Autoriteit evaluaties van de status van de instandhouding uitvoert als onderdeel van de NDF, indien deze ontbreken, verouderd of onvolledig zijn (de beoordeling van de geoogste populatie zal plaatsvinden in Stap 6 "Evalueer de impact van de oogst").

De status van de instandhouding van de soort evalueert de waarschijnlijkheid dat een soort (of lokale populatie van de soort) in de nabije toekomst zal uitsterven. De systemen voor het beoordelen van de status van de instandhouding hebben verschillende vormen (bijv. Rode lijsten, Rode Databoeken, lijsten met bedreigde soorten) en een verscheidenheid aan geografische reikwijdte (regionaal, nationaal of wereldwijd). De evaluaties van de instandhouding van de soort fungeren als een risicoanalyse en begeleiden de Wetenschappelijke Autoriteit in het bepalen van de mate van voorzichtigheid en de details die nodig zijn om een NDF-beslissing te nemen; de eisen aan de gegevens moeten in verhouding staan tot de potentiële risico's. Als deze risico's onbekend zijn, d.w.z. dat er geen evaluaties beschikbaar zijn, zou de WA in de toekomstige stappen een hogere mate van voorzichtigheid moeten hanteren.

De definitie van de evaluatiecriteria en categorieën die het uitstervingsrisico beschrijven, verschildt ook tussen beoordelingssystemen. Een gedetailleerde, goed gedocumenteerde en actuele evaluatie van de status van de instandhouding kan informatie opleveren die relevant is voor een aantal van de resterende stappen van deze richtlijn.

Figuur 5. Hoofdvragen en beslissingspad voor Stap 4.

Hoofdvraag

Gezien de evaluaties van de status van de instandhouding van de soort, hoe ernstig is de zorg over de instandhouding van de soort (d.w.z. “Laag”, “Gemiddeld”, “Hoog” of “Onbekend”, zie Tabel 1)?

Richtlijn

Hier wordt de Wetenschappelijke Autoriteit gevraagd om te zoeken naar bestaande evaluaties met betrekking tot de instandhouding van de soort, de geografische reikwijdte van die evaluaties, de categorie van de bedreiging en de belangrijkste bedreigingen die in de evaluatie worden genoemd te registreren en deze te gebruiken om de ernst van de zorg over de instandhouding van de soort te identificeren. Bovendien wordt de gebruiker van deze richtlijn gevraagd om de bron van de evaluatie toe te voegen en aan te geven hoe betrouwbaar de informatie uit de geciteerde bron is. Een wereldwijde evaluatie van de status van de instandhouding van de soort is over het algemeen minder belangrijk dan een nationale of regionale evaluatie, die de geoogste populatie betreft – het is belangrijk om hiermee rekening te houden.

Zie Tabel 1 “**Factoren ter overweging: zorg over de instandhouding van de soort**” om de ernst van de zorg over de instandhouding van de soort te evalueren, zoals aangegeven door bestaande relevante beoordelingen van de status van de instandhouding.

De Wetenschappelijke Autoriteit kan in elke bestaande evaluatie informatie vinden die nuttig is voor Stap 4 (en Stap 5–8) van deze richtlijn. Als de nationale populatie of subpopulatie(s) van de soort is/zijn opgenomen in meer dan één beoordelingssysteem of in evaluaties met verschillende geografische reikwijdte, kan de Wetenschappelijke Autoriteit die evaluatie kiezen om de ernst van de zorg over de instandhouding van de soort vast te stellen die het best de volgende kwaliteiten combineert:

- meest indicatief voor de dreiging van uitsterven van de nationale populatie en subpopulaties van de soort;
- meest recent/actueel.

Het wordt niet aangeraden om een gemiddelde te nemen van de resultaten van verschillende evaluaties.

Een hoge graad van zorg over de instandhouding van de soort zou moeten resulteren in een voorzichtigere NDF, evenals wanneer de mate van zorg onbekend is.

Hoe gaat u verder

Gebruik **Werkblad voor Stap 4** om de beschikbare informatie vast te leggen die overeenkomt met de overwegingen in Tabel 1 en de evaluatie van de zorg over de instandhouding van de soort.

Als er geen toereikende evaluaties beschikbaar zijn: antwoord “Onbekend” en zorg ervoor dat **er een grotere zorgvuldigheid in acht wordt genomen in het evalueren van Stap 5–8** om tot een positieve NDF bevinding te komen.

Als er evaluaties (meerdere en op verschillende schaal) beschikbaar zijn, noteer deze dan in “Evaluaties van de instandhouding” van het werkblad. Bepaal wat de meest relevante evaluatie is voor uw oogstgebied en gebruik Tabel 1 **“Factoren ter overweging: zorg over de instandhouding van de soort”** om de “Ernst van de zorg” relevant voor het oogstgebied te bepalen (“Laag”, “Gemiddeld”, “Hoog” of “Onbekend”) (in de tweede tabel van werkblad 4).

Om te bepalen of de huidige beheersmaatregelen streng genoeg zijn (Stap 8), moet de ernst van de zorg over de instandhouding status die als “Laag”, “Gemiddeld”, “Hoog” of “Onbekend” is ingeschat worden overgenomen op het **Werkblad voor Stap 8.2**. Vervolgens:

→ga naar Stap 5

VERGEET NIET: Citeer de literatuur die u gebruikt volledig. Neem een literatuurverwijzing op in het werkblad “Stap4_Zorg_Instandhouding” en citeer deze volledig in het werkblad “Geraadpleegde_Informatiebronnen”, waar u ook voor elke bron de betrouwbaarheid kunt aangeven.

Tabel 1: Factoren ter overweging: zorg over de instandhouding van de soort

Ernst van de zorg	Voorbeeld indicatoren*
Laag	De soort, populatie of subpopulatie is geëvalueerd en wordt als niet bedreigd beschouwd. De beoordeling of vermelding is gebaseerd op gedefinieerde criteria (bijv. IUCN Rode lijst categorie Niet bedreigd (Least Concern)/LC of vergelijkbare categorieën die in andere systemen worden gebruikt).
Gemiddeld	De soort, populatie of subpopulatie is geëvalueerd en wordt beschouwd als bijna bedreigd . De beoordeling of vermelding is gebaseerd op gedefinieerde criteria (bijv. IUCN Rode Lijst-categorieën Bijna Bedreigd (Near Threatened)/NT, Kwetsbaar (Vulnerable)/VU of vergelijkbare categorieën die in andere systemen worden gebruikt).
Hoog	De soort, populatie of subpopulatie is geëvalueerd en kwalificeert als bedreigd . De beoordeling of vermelding is gebaseerd op gedefinieerde criteria (bijv. IUCN Rode lijst Ernstig Bedreigd (Critically Endangered)/CR, Bedreigd (Endangered)/EN of vergelijkbare categorieën die in andere systemen worden gebruikt).
Onbekend	De status van instandhouding van de soort, populatie of subpopulatie is niet geëvalueerd (bijv. IUCN Rode lijst categorie Niet Geëvalueerd (Not Evaluated)/NE, of vergelijkbare categorieën gebruikt in andere systemen, of een evaluatie of vermelding ontbreekt); of De status van instandhouding van de soort is geëvalueerd, maar de ernst van de zorg over de instandhouding van de soort kan niet worden bepaald (bijv. IUCN Rode lijst Categorie Onvoldoende Gegevens (Data Deficient)).

*De lijst met voorbeeld indicatoren is niet volledig en andere indicatoren, richtwaarden of evaluatiemethoden kunnen geschikter zijn op basis van de beoordeling of de ervaringen van individuele Wetenschappelijke Autoriteiten.

Nuttige bronnen en voorbeelden van aanbevolen informatie

Nationale en regionale systemen voor de beoordeling van de instandhouding:

- Staats-, provinciale en nationale Red Data-boeken, vermeldingen in wetgeving inzake natuurbehoud
- Online [national Red List](#)
- Conservation Data Centers (zoals [NatureServe Canada](#) en [NatureServe Explorer](#))

Globale evaluatiesystemen voor de status van instandhouding:

- [IUCN Red List of Threatened Species](#)

STAP 5: EVALUEER DE POTENTIËLE BIOLOGISCHE RISICO'S

Uitleg: waarom is deze stap belangrijk?

Sommige plantensoorten zijn vanwege hun biologische kenmerken gevoeliger voor de schadelijke effecten van oogst uit het wild en commerciële handel dan andere soorten. In deze Richtlijn wordt onder “potentieel biologisch risico” verstaan dat bepaalde biologische kenmerken het risico verhogen dat de oogst uit het wild nadelig kan zijn voor de overleving van de soort. Met behulp van deze biologische kenmerken kunnen Wetenschappelijke Autoriteiten de specifieke biologische factoren identificeren die bijdragen aan een hoger of lager risico dat de oogst uit het wild schadelijk zal zijn voor de overleving van de soort. Net als bij de status van de instandhouding van de soort in Stap 4 geldt dat hoe ernstiger het risico, hoe hoger de eisen die gesteld moeten worden aan informatiekwiteit, effectief beheer en voorzichtigheid bij Stappen 6 – 9 van de NDF.

Figuur 6. Hoofdvraag en beslissingspad voor Stap 5.

Hoofdvraag

Overweeg de eigenschappen van de distributie, de populatie en leefomgeving van de soort die van invloed zijn op het potentiële risico van de oogst voor het overleven van de wilde populaties. Is de ernst van dit risico voor elk van deze factoren “Laag”, “Gemiddeld”, “Hoog” of “Onbekend”?

Richtlijn

In Stap 5 hebben biologische risico's betrekking op:

- Geografische distributie
- Nationale/regionale populatiegrootte en -verdeling
- Omvang structuur van nationale/regionale populaties
- Specificiteit van de leefomgeving en kwetsbaarheid
- Veerkracht van boomsoorten

Tabel 2 “**Factoren ter overweging: potentieel biologisch risico van de oogst**” geeft indicatoren met betrekking tot elk van deze intrinsieke biologische kenmerken die invloed hebben op het risico van oogst uit het wild voor de overleving van soorten, verklaringen en risiconiveaus voor de vier verschillende potentiële biologische risicofactoren.

De belangrijkste informatiebronnen voor het evalueren van potentiële biologische risico's voor de doelsoorten zijn wetenschappelijke beschrijvingen van de soort, herbarium materiaal (aantekeningen over de vindplaatsen) en beoordelingen (nationale, subnationale of regionale basisinformatie) van hulpbronnen.

Belangrijk: Stap 5 is geen evaluatie van de impact van de oogst. Dat gebeurt in Stap 6. Desalniettemin geldt bij het evalueren van factoren 3, 4 en 5 (in Tabel 2) dat hoe relevanter de informatie voor de oogst locatie is, des te relevanter deze is voor de evaluatie van het potentiële biologische risico in de NDF. De distributie en kenmerken van de doelsoort kunnen variëren tussen verschillende ecosystemen, waardoor het niet altijd mogelijk is om gegevens te extrapoleren.

Hoe gaat u verder

Gebruik **Werkblad voor Stap 5** om beschikbare informatie vast te leggen die overeenkomt met elk van de factoren in Tabel 2 en de evaluatie van het biologische risico van de oogst.

Als er geen toereikende evaluaties beschikbaar zijn: antwoord “Onbekend” en zorg ervoor dat er een grotere zorgvuldigheid in acht wordt genomen in het evalueren van Stap 6 - 8 om tot een positieve NDF-bevinding te komen.

Om te bepalen of de huidige beheersmaatregelen streng genoeg zijn (Stap 8), moeten de overzichtslijsten van Lage, Gemiddelde, Hoge of Onbekende biologische risicofactoren worden overgenomen op **het Werkblad voor Stap 8.2**. **→Ga naar Stap 6**

VERGEET NIET: Citeer de literatuur die u gebruikt volledig. Neem een literatuurverwijzing op in het werkblad “Stap5_Biol_Risico” en citeer deze volledig in het werkblad “Geraadpleegde_Informatiebronnen”, waar u ook voor elke bron de betrouwbaarheid kunt aangeven.

Tabel 2: Factoren ter overweging: potentieel biologisch risico van de oogst

1. Geografische distributie	
Ernst van het risico	Voorbeeld indicatoren*
Laag	Distributie is wijdverspreid, komt veelvuldig voor in een groot gebied (vaak op één of meer continenten)
Gemiddeld	Distributie is beperkt tot een middelgrote regio (vaak in meerdere landen)
Hoog	Distributie is beperkt tot een kleine regio (vaak één land of een paar kleinere landen)
Onbekend	Informatie over deze factor is niet beschikbaar
Verklaring van deze factor: Deze factor evalueert het bekende wereldwijde bereik van de soort. Beoordeel of de soort wijdverspreid is, of in welke mate de verspreiding beperkt is.	
2. Nationale/regionale populatiegrootte en -distributie	
Ernst van het risico	Voorbeeld indicatoren*
Laag	Nationale populatie is groot. Subpopulaties zijn min of meer homogeen verspreid over het land
Gemiddeld	De nationale populatie is middelgroot. Subpopulaties zijn ongelijk verdeeld over het land.
Hoog	Nationale populatie is klein. Subpopulaties zijn verspreid over het hele land.
Onbekend	Informatie over deze factor is niet beschikbaar
Verklaring van deze factor: Deze factor evalueert de huidige ruimtelijke verdeling over het nationale verspreidingsgebied van de soort. Het evalueert of de populaties groot, overvloedig en homogeen zijn, of dat deze klein, gegroepeerd en geïsoleerd of gefragmenteerd zijn. Deze factor kan in verschillende verspreidingslanden anders worden beoordeeld, omdat soorten met grensoverschrijdende verspreiding overvloediger kunnen zijn in het midden van het natuurlijke verspreidingsgebied en minder overvloedig zijn in de omliggende gebieden.	

3. Omvang structuur van nationale/regionale populaties

Ernst van het risico	Voorbeeld indicatoren*
Laag	Grootteklassen zijn verdeeld op een manier die een groot potentieel voor aanwas en een hoog regeneratieniveau vertoont, idealiter in een omgekeerde J-curve (zie ook "Verklaring van deze factor")
Gemiddeld	Grootteklassen zijn niet verdeeld in een omgekeerde J-curve. Desondanks tonen verschillende grootteklassen een aanzienlijke capaciteit voor aanwas. Er zijn nog voldoende vruchtdragende bomen en aanzienlijke tekenen van regeneratie
Hoog	De distributie van grootteklassen is niet aaneengesloten. Er zijn onvoldoende vruchtdragende bomen overgebleven in de populatie. Het ontbreken van de kleinere grootteklassen geeft aan dat de regeneratie ernstig is verstoord
Onbekend	Informatie over deze factor is niet beschikbaar

Verklaring van deze factor: Deze factor evalueert de structuur van de populatie. Het beoordeelt of de verdeling van grootteklassen aanwas en regeneratie mogelijk maakt om potentieel geoogste bomen te vervangen. Vaak is deze informatie niet beschikbaar op nationale schaal, maar alleen voor specifieke beheergebieden. Het daadwerkelijke effect van de oogst op de populatie zal worden geëvalueerd in Stap 6.

De omgekeerde J-curve beschrijft een negatieve exponentiële verdeling van het aantal individuen in grootteklassen met een groot aantal kleine bomen en een afnemend aantal bomen met toenemende grootteklassen. Aangezien veel soorten geen omgekeerde J-vormige verdeling van diameters hebben op lokaal niveau onder natuurlijke omstandigheden, is deze specifieke indicator mogelijk niet op alle soorten van toepassing.

4. Specificiteit van de leefomgeving en kwetsbaarheid

Ernst van het risico	Voorbeeld indicatoren*
Laag	Soort heeft een hoog aanpassingsvermogen aan verschillende leefomgevingen in het verspreidingsgebied en/of ecologische zones, of is aangepast aan een of enkele soorten leefomgevingen die een groot deel van het landschap beslaan; de beschikbare leefomgevingen zijn stabiel (nemen niet af en verslechteren niet in kwaliteit)
Gemiddeld	Soorten zijn aangepast aan een paar stabiele types leefomgevingen, of de ecologische zones in het verspreidingsgebied beslaan niet een groot deel van het landschap, of de soort is aangepast aan een verscheidenheid van leefomgevingen die in omvang afnemen en/of in kwaliteit achteruitgaan
Hoog	Soort is specifiek voor één type leefomgeving of een klein aantal bedreigde leefomgevingen, die een klein aandeel in het landschap hebben en/of afnemen in grootte en/of verslechteren in kwaliteit
Onbekend	Informatie over deze factor is niet beschikbaar

Verklaring van deze factor: Deze factor evalueert de habitatvoorkeur van de betrokken soort, de beschikbaarheid en de overvloed aan leefomgevingen en ecologische zones die worden bezet en de bedreiging voor deze leefomgevingen en zones.

5. Veerkracht van boomsoorten

Ernst van het risico	Voorbeeld indicatoren*
Laag	Hoge groeisnelheden en/of eenvoudige reproductiepatronen (bijv. vroeg volwassen, bestuiving door de wind, jaarlijkse vruchtvorming, snelgroeïende scheuten), lage natuurlijke sterftcijfers.
Gemiddeld	Gemiddelde groeisnelheden, natuurlijke sterftcijfers en/of reproductiepatronen
Hoog	Langzame groeisnelheden en/of complexe reproductiepatronen. Soort is tweehuizig (mannelijke en vrouwelijke bloemen op afzonderlijke planten); aangepast aan gespecialiseerde bestuivers en/of zaadverspreiders; late volwassenheid, onregelmatige vruchtzettingspatronen, geen uitloopvermogen van scheuten, hoge natuurlijke sterftcijfers.
Onbekend	Informatie over deze factor is niet beschikbaar

Verklaring van deze factor: Deze factor omvat de soortsspecifieke eigenschappen van bomen die bijdragen aan de prestaties van de soort binnen de ecologische context van de leefomgeving. Het richt zich heel algemeen op de potentiële herstelcapaciteit van de geoogste populatie: d.w.z. het vermogen van de resterende bomen om de populatie opnieuw op te bouwen of om gebieden opnieuw te bevolken waar individuen of subpopulaties zijn verwijderd.

*De lijst met voorbeeld indicatoren is niet volledig en andere indicatoren, richtwaarden of evaluatiemethoden kunnen geschikter zijn op basis van de beoordeling of de ervaringen van individuele Wetenschappelijke Autoriteiten.

STAP 6: EVALUEER DE IMPACT VAN DE OOGST

Uitleg: waarom is deze stap belangrijk?

In deze stap moet rekening worden gehouden met de effecten van de oogst uit het wild op de geoogste populaties ("doelpopulatie"). Dit zijn de belangrijkste effecten van de handel en de evaluatie. Afhankelijk van de populatiedynamiek van de nationale populatie kan de oogst ook schadelijk zijn voor de nationale populatie van de betrokken soort in het algemeen, evenals voor het ecosysteem van de soort en andere soorten die ervan afhankelijk zijn. Wetenschappelijke Autoriteiten kunnen deze effecten identificeren en evalueren door gebruik te maken van de best beschikbare informatie over de gebruikte oogstpraktijk en de oogstintensiteit.

Hoe ernstiger de impact van de oogst uit het wild op de soort en de nationale populatie van de soort, en op het desbetreffende ecosysteem, hoe hoger de eisen aan informatiekwiteit, streng beheer en voorzichtigheid die de Wetenschappelijke Autoriteiten op de NDF moeten toepassen.

Figuur 7. Hoofdvraag en beslissingsboom voor Stap 6.

Hoofdvraag

Gezien de effecten van de huidige oogsten en alle andere bedreigingen (bijvoorbeeld illegale houtkap en boskap voor andere doeleinden, zoals bijvoorbeeld herbestemming van land) voor de overleving van soorten, is de ernst van het effect van de oogst op de doelpopulaties, de nationale populatie en op het ecosysteem “Laag”, “Gemiddeld”, “Hoog” of “Onbekend”?

Richtlijn

In deze richtlijn worden de termen “doelpopulatie” en “oogstpopulatie” op vergelijkbare wijze gebruikt om geoogste populaties te beschrijven waarvoor de exportaanvraag wordt ingediend; of ze nu onder een bestaand oogstregime vallen of dat de oogst is voorgenomen.

Stap 6 kijkt naar de werkelijke impact van de oogst in plaats van naar de potentiële impacts. Voor boomsoorten is de oogstimpact meestal nauw verbonden met bosbeheersystemen (zie Stap 8) en deze kunnen niet afzonderlijk worden beschouwd. In Stap 6 wordt de impact van de oogst op de doelpopulatie, op de nationale/regionale populatie en op andere soorten geëvalueerd. De impact van de oogst op de doelpopulatie is de beste indicator om de effectiviteit van het managementsysteem te evalueren. Desalniettemin zal het managementsysteem afzonderlijk worden beoordeeld in Stap 8 om mogelijke hiaten te identificeren of voorwaarden te bepalen waaraan moet worden voldaan voor een positieve NDF. Hoe hoger de ernst van de risico's die in Stap 4 en 5 zijn geïdentificeerd, hoe strenger de eisen voor de kwaliteit van informatie, de striktheid van het beheer en voorzichtigheid die in deze stap moeten worden toegepast.

In deze richtlijn wordt aanbevolen de nadruk te leggen op de schaal van de oogstpopulatie (bijvoorbeeld het beheersgebied, soms ook concessie genoemd). Hoewel de grenzen van een beheersgebied niet noodzakelijkerwijs overeenkomen met de natuurlijke grenzen van populaties, is dit vaak de schaal waarvoor de meest gedetailleerde informatie beschikbaar is en zijn vergelijkbare beheersmaatregelen van toepassing.

Tabel 4 “Factoren ter overweging: de impact van de oogst” helpt bij het evalueren van de ernst van de impact van **de oogst op de nationale/regionale populatie en de ecosystemen**. De in Tabel 4 gedefinieerde factoren en indicatoren gebruiken informatie over de oogstmethoden en populatietrends in een eenvoudige rangschikking van de ernst van de impact: “Laag”, “Gemiddeld”, “Hoog” en “Onbekend”. Betrouwbare gegevens over nationale/ regionale populatie en de effecten op ecosystemen en andere soorten zijn mogelijk niet beschikbaar. Bij gebrek aan degelijke inventarisatiegegevens moeten de argumenten krachtig en overtuigend zijn om te leiden tot een positieve evaluatie.

Impact van de oogst op de oogstpopulatie

In de bosbouw worden het bestreken gebied, de bosbestanden en de bosbouwactiviteiten meestal beschreven in een bosbeheerplan, vaak aangevuld met jaarlijkse operationele of oogstplannen. Deze plannen hebben een bepaald tijdsbestek en moeten betrekking hebben op de periode die relevant is voor de bomen die worden gekapt voor de export. In deze plannen zijn gegevens over de omvang, verdeling en structuur van de populatie afkomstig uit bosinventarisaties. De inventarisatiemethode en timing moeten duidelijk zijn. Het type inventaris en de bemonsteringsmethoden bepalen de betrouwbaarheid van eventuele extrapolaties van deze gegevens. Tabel 3 geeft de parameters weer die het meest relevant zijn voor het evalueren van de impact van de oogst. De meest betrouwbare informatie zal afkomstig zijn van langdurige en frequente monitoring van het gekapte bos.

Elke middellange tot langdurige bosbouwactiviteit die voortdurend het bestand vermindert, is schadelijk voor de overleving van de soort. Met andere woorden, in duurzame bosbouw mag het geplande volume gekapte bomen de groeisnelheid van de resterende bomen niet overschrijden. Daarom moet aan de volgende basisvoorwaarde worden voldaan bij het evalueren van de oogstimpact: de geoogste aantallen of volumes plus andere verliezen (bijvoorbeeld door sterfte) mogen de aanwas niet overschrijden. Het is raadzaam om de evaluatie van de aanwas te onderscheiden per grootteklasse. Dit omvat de evaluatie van de regeneratie (generatief of vegetatief) om de kleinste diameter-klasse in de toekomst aan te vullen. Bij de beoordeling moet ook rekening worden gehouden met schade tijdens het oogsten en verliezen tijdens transport en opslag in het bos.

Tabel 3: Meest relevante parameters voor het evalueren van de impact van de oogst.

Parameter [eenheid/eenheden]	Toelichting
Gebied [ha, km ²]	Het is belangrijk om de parameters te kennen van het beheerde bosgebied (bijvoorbeeld de concessie) en de doelpopulatie die in een jaar moet worden geoogst. Over het algemeen worden de soortenbestanden berekend op basis van inventarisgegevens per hectare en dan geëxtrapoleerd naar het hele gebied. Voor een meer accurate schatting van de voorraad is het cruciaal om informatie te hebben over hoeveel van het gebied niet bijdraagt aan de bosbedekking (bijv. meren, rivieren, woningen, wegen, rotsen) of niet zal worden geoogst (beschermd). Indien er sprake is van verschillende bostypen in een gebied is het aan te bevelen onderscheid te maken in de bosbedekking tussen deze bostypen, aangezien de dichtheden en volumes van soorten vaak tussen deze bostypen variëren.
Minimaal kapdiameter [cm]	Vaak wordt er een minimale kapdiameter bepaald door nationale of regionale wetgeving of door het bosbeheer. Bomen met een kleinere diameter mogen niet gekapt worden. Deze informatie wordt gebruikt om het oogstbare houtvolume te berekenen, om de aanwas in grootteklassen te evalueren en om de invloed van de oogst op de populatie te begrijpen.
Kap-/rotatiecyclus [per jaar]	Bosbeheer bepaalt vaak de perioden waarin bepaalde houtvolumes worden geoogst. Vaak is de jaarlijkse oogst gericht op individuele percelen (oogsteenheden) die dan tot een bepaald tijdstip niet opnieuw worden geoogst. Dit wordt de kap- of rotatiecyclus genoemd. Inzicht in de regeneratie en aanwas van een soort zal helpen bepalen of groei de afname tijdens de cyclus voldoende compenseert. Deze informatie is cruciaal bij het evalueren of de aanwas en regeneratie de verliezen compenseren.
Toegestane jaarlijkse kap [m ³ / ha/per jaar, n per grootteklasse /ha/per jaar]	De jaarlijks toegestane kap beschrijft het volume of het aantal bomen dat jaarlijks kan worden geoogst. Het aandeel bomen boven de minimale kapdiameter, de groeisnelheid en rotatiecyclus worden vaak gebruikt om dit cijfer te genereren. Vaak is de jaarlijks toegestane kap een kwestie van jaarlijkse goedkeuring door bosbeheer.
Aantal individuele exemplaren en dichtheid van de soort [n totaal en n/ha]	Dit is het basiscijfer voor elke extrapolatie van grootte en volume van een populatie. Bij een ongelijke verdeling (soorten die in groepen of clusters voorkomen) is het van groter belang om te beschikken over statistisch correcte inventarisgegevens dan bij soorten die gelijkmatig verdeeld zijn.

Parameter [eenheid/eenheden]	Toelichting
Grootteverdeling [n bomen per grootte-klasse]	Grootte en leeftijd hangen mogelijk niet nauw samen. De leeftijds- of grootteverdeling van bomen binnen de populatie geeft echter informatie over de toekomstige ontwikkeling van de populatie (onder een gepland oogstregime), bijvoorbeeld aan de hand van de aanwas en overgebleven zaadbomen. Grootteverdeling geeft het aantal (en/of volume) bomen in elke grootteklasse weer. De breedte van de grootteklasse moet idealiter niet groter zijn dan 10 cm en een inventaris zou alle groottes moeten omvatten.
Groeiende voorraad [m ³ totaal en m ³ /ha]	Dit cijfer is erg belangrijk omdat hout over het algemeen niet in aantallen, maar in volumes wordt verhandeld. De schatting van de groeiende voorraad is gebaseerd op berekeningen die minimaal informatie vereisen over het aantal bomen en hun diameter op borsthoogte en de lengte van het commerciële deel van de boom. De nauwkeurigheid van de schatting hangt onder meer af van de keuze van een vergelijking die geschikt is voor de soort.
Groeiensnelheid (toename) (diameter [cm/per jaar] of volume [m ³ /ha/per jaar])	De groeiensnelheid is nodig om de toekomstige ontwikkeling van de populatie te voorspellen (bijv. aanwas – zal de hergroei het geoogste volume binnen één kapcyclus compenseren?). Houd er rekening mee dat andere factoren, zoals de distributie van de grootteklasse en de regeneratie, ook van invloed zijn op deze evaluatie. Groeiensnelheid in relevante grootteklassen (net onder de kaplimiet) zijn relevanter dan een snelheid berekend voor alle groottes. Groeiensnelheden worden beïnvloed door specifieke omstandigheden op de locatie. Daarom is het beter om informatie van de beheerseenheid te verkrijgen. Gegevens over de toename moeten vergezeld gaan van het aantal bomen dat wordt gecontroleerd op groei, de monitoringperiode waarover de toename werd berekend en de locatie van die bomen (indien deze verschilt van de beseenheid waarvan het hout afkomstig is) om te beoordelen hoe representatief dit is. Als een beoordeling van de beheerseenheid niet beschikbaar is, kan deze in een dergelijk geval later worden verstrekt of kan vergelijkbare informatie van een andere locatie worden gebruikt. Als een aantal beraamingen beschikbaar is, moet uit voorzichtigheid de laagste waarde voor de soort worden gebruikt.
Sterftecijfer (%/jaar)	Bij het berekenen van het oogstvolume moet rekening worden gehouden met natuurlijke sterfte als gevolg van leeftijd, ziekten, rampen enz. Vaak verschilt het sterftecijfer tussen grootteklassen. Het aanwezige management kan permanente bemonsteringslocaties opzetten om dergelijke metingen te verrichten.
Grootteklasse bij volwassenheid van de soort	De minimale kapdiameter moet groter zijn dan de grootte bij volwassenheid (generatieve reproductie). Als de minimale snijdiameter onder of dicht bij de minimale grootte bij volwassenheid ligt, kan de regeneratie worden verstoord.

Hoe gaat u verder

Gebruik **Werkblad voor Stap 6** om beschikbare informatie vast te leggen die overeenkomt met elk van de factoren in Tabel 4 en de evaluatie van de impact van de oogst.

Als er algemene informatie over de oogstimpact beschikbaar is, maar deze niet geheel overtuigt en/of belangrijke hiaten vertoont of als er geen toereikende evaluaties beschikbaar zijn: antwoord “Onbekend” en houd er rekening mee dat er grotere nauwkeurigheid nodig zal zijn in de evaluatie van Stap 7 – 8 om tot een positieve NDF-beslissing te komen.

Om te bepalen of de huidige beheersmaatregelen streng genoeg zijn (Stap 8), moeten de impact van de oogst en de ernst ervan (“Laag”, “Gemiddeld”, “Hoog” of “Onbekend”) worden overgenomen op het **Werkblad voor Stap 8.2**. **→Ga naar Stap 7**

VERGEET NIET: Citeer de literatuur die u gebruikt volledig. Neem een literatuurverwijzing op in het werkblad “Stap6_Impact_van_de_oogst” en citeer deze volledig in het werkblad “Geraadpleegde_Informatiebronnen”, waar u ook voor elke bron de betrouwbaarheid kunt aangeven.

Tabel 4: Factoren ter overweging: de impact van de oogst

1. Impact van de oogst op oogstpopulatie	
Ernst van de impact van de oogst	Voorbeeld indicatoren*
Laag voor de oogstpopulatie	• Het geoogste en beschadigde volume van de doelsoort is lager dan het groeivolume in hetzelfde gebied, er wordt Houtkap met Beperkte Impact (<i>Reduced Impact Logging</i> (RIL)) toegepast; gebieden tussen de kaplocaties en sleeppaden blijven onaangeroerd en bevatten jonge exemplaren van de doelsoort. • De zaadproductie van de overgebleven exemplaren wordt niet aanzienlijk beïnvloed, noch qua hoeveelheden noch qua ruimtelijke dekking. • De ruimtelijke dekking van de regeneratie, hetzij natuurlijk of kunstmatig (bijv. door verrijkingsbeplanting) is veel hoger dan de ruimtelijke dekking van de gekapte of beschadigde bomen in hetzelfde gebied. • Uit actuele inventarisatie en monitoringgegevens blijkt dat de populatie(s) van de geoogste soort in de loop van de jaren stabiel is of toeneemt. Het huidige beheer wordt al meer dan één kapcyclus toegepast.
Gemiddeld voor de oogstpopulatie	• Uit actuele inventaris- en monitoringgegevens blijkt dat de hoeveelheid hout die wordt geoogst in de buurt komt van of gelijk is aan de jaarlijkse hergroei. Er kan veilig worden aangenomen dat er sprake is van constante regeneratie en hergroei in klassen met een grotere diameter. • De structuur van de omringende soort(en) als potentiële concurrenten onder veranderde omstandigheden na de oogst moet geobserveerd en mogelijk beheerd worden. • Er wordt geen houtkap met beperkte impact (RIL) toegepast; er zijn jonge exemplaren aanwezig na houtkap of er wordt verrijkingsaanplanting uitgevoerd. Sommige zaadbomen worden behouden.
Hoog voor de oogstpopulatie	• Populatiedaling door oogstregime is waarschijnlijk. • Het geoogste en beschadigde volume van de doelsoort is hoger dan het groeivolume in hetzelfde gebied. • Het houtkapsysteem lijkt geen rekening te houden met regeneratie; zaadbomen worden gekapt en er worden onvoldoende zaadbomen behouden. Zaadproductie van de overgebleven bomen wordt negatief beïnvloed qua hoeveelheden of in ruimtelijke dekking. • De ruimtelijke dekking van regeneratie (natuurlijk of kunstmatig) is kleiner dan de ruimtelijke dekking van gekapte of beschadigde bomen in hetzelfde gebied. • De dichtheid van zaadbomen is laag; geen verrijkingsaanplanting. Veel bomen binnen de belangrijkste reproducerende leeftijd/grootteklassen worden gekapt (afstand tussen reproducerende individuen groter dan het bereik van bestuiving-/dispersie-vectoren).
Onbekend	• Informatie over deze factor is niet beschikbaar

Toelichting: Deze factor houdt rekening met de impact van de oogst die op lange termijn de levensvatbaarheid van de reproducerende doelpopulaties beïnvloedt, zoals aanwas (de toevoeging van individuen aan een populatie door reproductie en/of verspreiding vanuit andere populaties). Bijvoorbeeld, als het geplande oogstvolume de groeisnelheid (aanwas) en regeneratie ver overtreft, is de impact op de doelpopulatie groot. Als de populatie erg klein is, kan het kappen van een aanzienlijk deel van de potentiële zaadbomen ernstige gevolgen hebben voor de levensvatbaarheid van de populatie en de overleving van soort. De reële afname moet ook worden overwogen. Deze kan een aanzienlijk deel beschadigd of vernietigd materiaal omvatten dat niet in de documentatie van het materiaal voor de handel wordt vermeld. Mogelijke maatregelen, zoals verrijkingsaanplanting, moeten ook worden overwogen. Tabel 3 geeft de parameters weer die essentieel zijn voor de evaluatie van deze factor. De impact van de oogst op de oogstpopulatie is de belangrijkste factor voor deze stap, maar er moet ook rekening worden gehouden met de impact op nationaal niveau en op het ecosysteem.

2. Impact van de oogst op de nationale en regionale populaties van de doelsoort

Ernst van de impact van de oogst	Voorbeeld indicatoren*
Laag voor regionale/nationale populaties	• Uit actuele monitoringgegevens blijkt dat de nationale of regionale populatie(s) van de doelsoort stabiel is/zijn of toenemen door de jaren heen. De huidige managementprincipes worden al meer dan één kapcyclus toegepast. • Nationale of regionale populatieafname door oogsten is onwaarschijnlijk; de soort is gelijkmatig verdeeld over de regio of het land in stabiele populaties; oogstactiviteiten raken slechts een klein deel van de nationale populatie.
Gemiddeld voor regionale/nationale populaties	• Uit actuele monitoringgegevens blijkt dat de populatie(s) van de doelsoort in de loop der jaren stabiel is/zijn gebleven. • Oogstactiviteiten kunnen de levensvatbaarheid van subpopulaties beïnvloeden, bijvoorbeeld de verspreiding van de soort is zeer gefragmenteerd en ongelijk in (deels) lage aantallen en de verbinding tussen subpopulaties is twijfelachtig.
Hoog voor regionale/nationale populaties	• Uit actuele monitoringgegevens blijkt dat de populatie(s) van de doelsoort in de loop van de jaren is/zijn afgenomen. De huidige managementprincipes worden al meer dan één kapcyclus toegepast. • Nationale of regionale populatieafname door oogstactiviteiten is waarschijnlijk; de subpopulatie van de doelsoort is een van de weinige of zelfs de enige in het land.
Onbekend	• Informatie over deze factor is niet beschikbaar.

Toelichting: Deze factor gaat verder dan de oogstactiviteit voor de desbetreffende export en houdt rekening met de kenmerken van alle oogstactiviteiten die de levensvatbaarheid op lange termijn van populaties op nationale of regionale schaal beïnvloeden. Als bijvoorbeeld herhaalde nationale inventarissen aantonen dat de populatie(s) de afgelopen decennia stabiel is/zijn gebleven of is toegenomen, kan de oogst een lage impact hebben op de levensvatbaarheid van de populatie en de overleving van soort op nationaal niveau. De werkelijke afname moet worden overwogen. Er kunnen andere oorzaken zijn dan bosbouw (bijvoorbeeld de herbestemming van land).

Let op: Monitoringgegevens of nationale of regionale inventarisaties kunnen gegevens opleveren die relevant zijn voor deze factor. Beheersplannen van andere oogstgebieden kunnen ook relevante informatie bevatten. Vaak is een adequate gegevensbron niet beschikbaar. Informatie over de populatietrend (stijgend, stabiel of dalend) is mogelijk beschikbaar via bestaande evaluaties over de status van de instandhouding (Stap 4).

3. Impact van de oogst op het ecosysteem

Ernst van de impact van de oogst	Voorbeeld indicatoren*
Laag	• Doelsoort gemakkelijk te identificeren, onbedoelde oogst van andere soorten is onwaarschijnlijk. • Oogstpraktijken hebben een minimaal (of zelfs positief) effect op niet-doelsoorten, soortendiversiteit en het milieu (bijvoorbeeld een beter lichtregime voor nieuwe vegetatiegroei na zorgvuldige en selectieve houtkap). • Het managementsysteem bevat maatregelen die de rol van de soort in het ecosysteem beschermen (door bijvoorbeeld voldoende habitatbomen achter te laten).
Gemiddeld	• Doelsoort kan worden verward met andere soorten en tot onbedoelde oogst leiden. • Oogstpraktijken zijn soms verstorend voor niet-doelsoorten of ecosystemen. • Oogst heeft een gematigd effect op de hulpbronnen die beschikbaar zijn voor andere soorten.
Hoog	• Doelsoort wordt gemakkelijk verward met andere soorten; oogst zonder onderscheid te maken tussen de doelsoort en andere soorten die lijken op de doelsoort. • Oogstpraktijken hebben een negatief effect op niet-doelsoorten of het ecosysteem. • Oogst heeft ernstige gevolgen op de beschikbare hulpbronnen voor andere soorten. • Er worden geen RIL-maatregelen (houtkap met verminderde impact) toegepast.
Onbekend	• Informatie over deze factor is niet beschikbaar.

Toelichting: Deze factor houdt rekening met de kenmerken van oogst uit het wild die andere soorten per ongeluk kunnen beïnvloeden (oogst van soorten die op de doelsoort lijken) of soorten die afhankelijk zijn van de betreffende soort (bijv. schaduwplanten en bosdieren). Oogstschade aan het ecosysteem van de doelsoort of aan andere soorten waarvan het afhankelijk is, kan de levensvatbaarheid van de doelpopulatie verminderen.

* De lijst met voorbeeld indicatoren is niet volledig en andere indicatoren, richtwaarden of evaluatiemethoden kunnen geschikter zijn op basis van de beoordeling of de ervaringen van individuele Wetenschappelijke Autoriteiten

STAP 7: EVALUEER DE IMPACT VAN DE HANDEL

Uitleg: waarom is deze stap belangrijk?

De impact van de oogst uit het wild op de geoogste populaties (“doelpopulatie”) zijn in Stap 6 bekeken. Hier wordt gekeken naar de impact van de handel. De impact van handel kan nadelig zijn voor het voortbestaan van de desbetreffende soort. Handel is de potentiële bedreiging die relevant is voor CITES. Wetenschappelijke Autoriteiten kunnen de impact van handel identificeren en evalueren door de beschikbare informatie over de omvang en de trend van legale en illegale handel te bekijken.

Hoe ernstiger de impact van de handel op de desbetreffende soort, des te strenger de eisen voor informatiekwiteit, strengheid van beheer en voorzichtigheid die de Wetenschappelijke Autoriteiten moeten toepassen bij het opstellen van een NDF. Hoe groter het risico, hoe voorzigtiger de besluitvorming moet zijn in de laatste fasen van het NDF-proces.

Figuur 8. Hoofdvraag en beslissingsboom voor Stap 7.

Hoofdvraag

Gezien de impact van de handel van deze aangevraagde export op het voortbestaan van de doelsoort, is de ernst van de impact van legale en illegale handel op de populatie in het oogstgebied en de nationale populaties van de betreffende soort “Laag”, “Gemiddeld”, “Hoog” of “Onbekend”?

Richtlijn

In Stap 6 hebben we de impact van alle oogstactiviteiten op de nationale populatie bekeken. Hier kijken we eerst naar de impact van de handel op het oogstgebied, waarbij we rekening houden met het handelsvolume in relatie tot de daadwerkelijke oogst. Vervolgens bekijken we het effect van internationale handel in relatie tot de binnenlandse handel (inclusief illegale handel) op de nationale populatie van de soort. Hoe groter de risico's die in Stap 4, 5 en 6 zijn geïdentificeerd, hoe strenger de eisen voor de kwaliteit van informatie, strengheid van het beheer en de voorzichtigheid die in deze stap moeten worden toegepast.

In sommige gevallen kunnen bestaande beheersmaatregelen de ernst van de impact van de handel verminderen. Daarom houdt deze stap rekening met de werkelijke impact in plaats van met de potentiële impact. De beheersmaatregelen zelf worden bekeken in Stap 8.

Handelsgegevens kunnen discrepanties aan het licht brengen tussen de vermelde oogst en de daadwerkelijk verhandelde volumes van een soort. In deze stap wordt ook gekeken naar de illegale handel.

Het is belangrijk om beschikbare informatie over lokale, nationale, internationale en illegale handelstrends in de betreffende soort te zoeken en in overweging te nemen (zie “Nuttige bronnen en voorbeelden van aanbevolen informatie”). Om de impact van handel op boomsoorten/hout op de juiste manier te evalueren, is kennis van de nationale controleprocedure (*chain of custody*) met o.a. de geregistreerde hoeveelheden van de verhandelde producten, van oogst tot export vereist. De WA moet mogelijk contact opnemen met de Management Autoriteit of andere nationale agent-schappen over deze kwestie. Als u vertrouwen hebt in een robuuste *chain of custody* zal dit uw besluitvorming aanzienlijk vergemakkelijken.

Handelsgegevens

Houd bij het evalueren van handelsgegevens rekening met:

- dat naast internationale handel er ook sprake kan zijn van binnenlandse handel en gebruik en illegale handel (binnenlands of internationaal,) dus probeer schattingen van hun volume te verkrijgen;
- dat de handel in de soort kan plaatsvinden onder de naam van een soort die erop lijkt of vice versa;
- het evalueren van het assortiment producten van de doelsoort in de handel, inclusief afgeleide producten en materiaal afkomstig van plantages. Het handelsniveau van alle goederen, die al dan niet onder CITES vallen, van de doelsoort moet worden geanalyseerd, indien deze informatie beschikbaar is;
- het verkrijgen en controleren van conversiefactoren bij handel in bewerkte producten (bijv. gezaagd hout, fineer, multiplex, muziekinstrumenten) voor het evalueren van de handelsvolumes (in rondhoutequivalenten) en om de bron en de robuustheid van de conversiefactoren te begrijpen.

Quota

Wanneer u de export vergelijkt met de exportquota, moet u rekening houden met het volgende:

- verificatie van het aantal exemplaren of het volume (gebruik conversiefactoren voor het omrekenen naar standaard CITES-eenheden zoals rondhoutequivalenten in kubieke meters), waarvoor een uitvoervergunning is aangevraagd;
- controleer eerdere handelsniveaus om deze te vergelijken met het niveau voor het huidige jaar.
- of het exportquotum expliciet bepaalde producten omvat of uitsluit
- hoeveel van de jaarlijkse exportquota tot nu toe is gebruikt.

Traceerbaarheid

Houd bij het evalueren van de robuustheid van de *chain of custody* rekening met het volgende:

- het niveau van documentatie en controle bij elke stap van de *chain of custody* van de bos-inventarisatie tot aan de geëxporteerde exemplaren;
- de duurzaamheid en bescherming tegen vervalsing van markeringstechnieken.

Tenzij een nieuwe handelsoort wordt geëvalueerd, zal het merendeel van deze informatie op nationaal niveau beschikbaar zijn.

Factoren die de impact van handel op de overleving van soorten beïnvloeden, zijn uitgewerkt in Tabel 5 “**Factoren ter overweging: de impact van de handel**”.

Hoe gaat u verder

Gebruik **Werkblad voor Stap 7** om beschikbare informatie vast te leggen die overeenkomt met elk van de factoren in Tabel 5 en de beoordeling van de handelsimpact.

Als er geen toereikende beoordelingen beschikbaar zijn: antwoord “Onbekend” en houd er rekening mee dat er grotere nauwkeurigheid nodig zal zijn in de evaluatie van Stap 8 om tot een positieve NDF-beslissing te komen.

Om te bepalen of de huidige beheersmaatregelen streng genoeg zijn (Stap 8), zullen de samenvattende lijsten van de ernst van de handelsimpactfactoren “Laag”, “Gemiddeld”, “Hoog” en “Onbekend” worden overgenomen op het **Werkblad voor Stap 8.2**.

→Ga naar Stap 8

VERGEET NIET: Citeer de literatuur die u gebruikt volledig. Neem een literatuurverwijzing op in het werkblad “**Stap7_Impact_van_de_handel**” en citeer deze volledig in het werkblad “**Geraadpleegde Informatiebronnen**”, waar u ook voor elke bron de betrouwbaarheid kunt aangeven.

Tabel 5: Factoren ter overweging: de impact van de handel

1. Handelsniveau in relatie tot de productie in het oogstgebied	
Ernst van de impact van de handel	Voorbeeld indicatoren*
Laag	- De hoeveelheid rondhoutequivalent in de vergunning is laag in vergelijking met de totale jaarproductie. - De hoeveelheid rondhoutequivalent in de vergunning en eerdere uitvoer en productie voor de binnenlandse handel vallen ruim binnen de jaarproductie van het oogstgebied
Gemiddeld	- De hoeveelheid rondhoutequivalent in de vergunning ligt in de buurt van maar blijft onder de jaarproductie van het oogstgebied. Er zijn in het huidige jaar geen andere uitvoervergunningen aangevraagd. - De hoeveelheid rondhoutequivalent in de vergunning is laag in vergelijking met de totale jaarproductie, maar de de hoeveelheid rondhoutequivalent in de vergunning en eerdere uitvoer en productie voor binnenlandse handel liggen maar net onder de jaarproductie van het oogstgebied.
Hoog	- De hoeveelheid rondhoutequivalent in de vergunning ligt boven de totale jaarproductie. - De hoeveelheid rondhoutequivalent in de vergunning en eerdere uitvoer en productie voor binnenlandse handel liggen boven de jaarproductie van het oogstgebied.
Onbekend	- Er zijn geen conversiefactoren beschikbaar. - Informatie over eerdere handel en binnenlandse handel uit dit oogstgebied is niet beschikbaar. - Informatie over de duurzame productiecapaciteit van het oogstgebied is niet beschikbaar.
Toelichting: Wat is de hoeveelheid geoogst hout (als rondhoutequivalent) waarvoor een exportvergunning wordt aangevraagd, gebruikmakend van conversiefactoren? Dit moet worden vergeleken met de productiehoeveelheden uit het betrokken gebied. Producten in de handel kunnen vóór de export verschillende bewerkingsstadia hebben doorlopen. Er kan een aanzienlijk deel van het materiaal zijn beschadigd of verloren zijn gegaan en deze informatie is niet verwerkt in de documentatie voor de handel. Conversiefactoren kunnen worden gebruikt om de onbewerkte hoeveelheid te berekenen die had moeten worden geoogst om de hoeveelheid verwerkte producten te kunnen verantwoorden (waarvoor vergunningen worden aangevraagd). Op deze manier kunt u beoordelen of dit een legitieme hoeveelheid is die afkomstig is uit het oogstgebied. Hoewel er enkele standaard conversies beschikbaar zijn, zullen de conversies in werkelijkheid afhangen van de soort, zagerij of sector en de gebruikte machines, het product en andere verwerkers. Als deze individuele conversiefactoren niet worden verstrekt, kan de WA deze informatie opvragen (bij handelaren/zagerijen/industrie) of gebruikmaken van de meest conservatieve waarde die beschikbaar is voor andere vergelijkbare soorten en producten. Dergelijke conversiefactoren kunnen ook verkregen worden uit andere bronnen of publicaties.	
2. Omvang en trend van nationale legale handel	
Ernst van de impact van de handel	Voorbeeld indicatoren*
Laag	- Het verhandelde aantal exemplaren of het volume is klein in verhouding tot de mate van voorkomen van de soort (informatie uit Stap 4 en 5). - Omvang van de handel/marktvraag neemt in de loop van de tijd af.
Gemiddeld	- Het verhandelde aantal exemplaren of het volume is klein noch groot in verhouding tot de mate van voorkomen van de soort (informatie uit Stap 4 en 5). - Omvang van de handel/marktvraag is stabiel of neemt langzaam toe.

Ernst van de impact van de handel	Voorbeeld indicatoren*
Hoog	• Meervoudig gebruik vindt plaats in de commerciële handel (d.w.z. de soort levert verschillende producten aan verschillende soorten markten). • Omvang van de handel/de marktvraag is hoog in relatie tot informatie over de mate van voorkomen van de soort en de hoeveelheid van de gebruikte delen (Stap 4 en 5). • Omvang van de handel/de marktvraag neemt snel toe of neemt af als gevolg van beperkte beschikbaarheid.
Onbekend	• Informatie over deze factor is niet beschikbaar.

Toelichting: Deze factor houdt rekening met de omvang van de totale handel en de trends daarvan ten opzichte van de nationale legale handel. De handel kan toenemen of dalen, wat kan wijzen op veranderingen in vraag of aanbod. Prijsveranderingen kunnen wijzen op veranderingen in de beschikbaarheid van de bronnen (aanbod) of op veranderingen in de vraag. Handelstrends kunnen snel veranderen; marktanalyses kunnen soorten opleveren die onder dezelfde naam worden verhandeld of vice versa. Het totale handelsvolume kan de bekende nationale oogstbare voorraden van de soort overschrijden.

3. Omvang van illegale handel

Ernst van de impact van de handel	Voorbeeld indicatoren*
Laag	• Goede documentatie van binnenlandse en internationale handel • Handelsketen transparant en robuust (althans voor het oogstgebied) • Gering risico op vervanging door soorten die op de doelsoort lijken. • Geschatte oogst komt overeen met geschat handelsvolume
Gemiddeld	• Slechte documentatie van handel (binnenlands en internationaal) • Handelsketen moeilijk te volgen • Enige bezorgdheid over vervanging door soorten die op de doelsoort lijken. • Enige bezorgdheid over de vraag of de geschatte oogst en het volume in de legale binnenlandse/gerapporteerde exporthandel min of meer gelijk zijn.
Hoog	• Gedocumenteerde illegale handel of bewijs van illegale handel • Beperkte documentatie van legale binnenlandse en internationale handel • Handelsketen is noch transparant noch robuust • Grote bezorgdheid over vervanging door soorten die op de doelsoort lijken. • Legaal uitgevoerde hoeveelheden zijn aanzienlijk kleiner dan de hoeveelheden die door invoerende landen worden gemeld • Aanzienlijke zorgen over de vraag of het totale geschatte volume in de legale binnenlandse en exporthandel gelijk is aan het totale geschatte oogstvolume.
Onbekend	• Informatie over deze factor is niet beschikbaar.

Toelichting: Deze factor beoordeelt of het volume en de trend in legale handel significant is in relatie tot de mate van voorkomen van de soort, of er sprake is van illegale handel, of deze significant is in verhouding tot het totale handelsvolume en of de vervanging voor een soort die op de desbetreffende soort lijkt een significante invloed heeft op de overleving van de soort.

*De lijst met voorbeeld indicatoren is niet volledig en andere indicatoren, richtwaarden of evaluatiemethoden kunnen geschikter zijn op basis van de beoordeling of de ervaringen van individuele Wetenschappelijke Autoriteiten

Nuttige bronnen en voorbeelden van aanbevolen informatie

Nationale handelsgegevens

- Nationale handelsgegevens, kwantitatieve informatie over het aantal geëxporteerde exemplaren
- Boscertificeringen (die onafhankelijk worden geëvalueerd, bijvoorbeeld FSC, PEFC)

Internationale handelsgegevens

- [CITES Trade Database](#); zie ook Guide to using the CITES Trade Database ([UNEP-WCMC, 2013](#))
- [ITTO Annual Review Statistics Database](#)
- Handelsgegevens van de douane (deze zijn meestal niet specifiek voor een soort, maar sommige exporterende landen hebben specifieke douanecodes voor soorten die relevante gegevens kunnen verstrekken)
- CITES [Review of Significant Trade Management System](#)

Illegale handel

- [Chatham House](#), Portaal over illegale houtkap (inclusief in beslag genomen materiaal)
- USFWS LEMIS-databases (voor illegale handel) en [EU TWIX](#) (beperkte toegang)

Handelsnamen

- [CITESwoodID](#)-versie 2017 – (wordt continu bijgewerkt).
- [Commercial Timbers: Descriptions, Illustrations, Identification and Information Retrieval](#)
- [Nomenclature Générale des Bois Tropicaux](#)
- [Wood Species Database](#)
- [The Wood Database](#)

Conversiefactoren – zie voorbeelden in onderstaande bronnen

- [United States Department of Agriculture, CITES I-II-III Timber Species Manual](#)
- [Volumetric Conversion of Standing Trees to Exportable Mahogany Sawn Wood](#) (PC17 Doc 16.1.3)
- [Methodology for Developing National Volume Conversion Tables \(Standing Volume & Export Grade Sawnwood\)](#) (PC17 Inf. Doc: 3)

STAP 8: EVALUEER OF BESTAANDE BEHEERS- MAATREGELEN STRENG GENOEG ZIJN

Uitleg: waarom is deze stap belangrijk?

Managementplanning is een voorwaarde voor legale en duurzame houtactiviteiten wereldwijd. De niet-schadelijke handel van in het wild geoogste boomsoorten die zijn opgenomen in CITES Bijlage II vereist de effectieve toepassing van juiste en proportionele beheersmaatregelen. De mate van het beheer moet passend zijn om de (ernst van de) gevolgen van de oogst en handel op de desbetreffende soort en populaties te verminderen. Daarom is dit een van de belangrijkste stappen in het evalueren van het niet-schadelijk zijn.

Figuur 9. Hoofdvragen en beslissingspad voor Stap 8.

Stappen 4 – 7 van deze richtlijn ondersteunen de Wetenschappelijke Autoriteiten bij het beoordelen van de zorg over de instandhouding, het potentiële biologische risico, en de impact van de oogst en handel. Deze stappen helpen de WA ook bij het identificeren van factoren die bijdragen aan die zorgen, risico's en gevolgen.

Bestaande beheersmaatregelen kunnen de effecten van oogst en handel verminderen; daarom is het niet mogelijk om deze effecten te beschouwen als onafhankelijke factoren in het proces om niet-schadelijkheid vast te stellen (bijvoorbeeld, als de bestaande beheersmaatregelen passend zijn, zal de impact van de oogst en de handel niet “Hoog” zijn). Daarom is de strengheid van de bestaande beheersmaatregelen inherent aan de evaluatie van de impact van de oogst en de handel in Stap 6 en 7.

Stap 8 ondersteunt het gebruik van beschikbare informatie om te evalueren of de ingevoerde beheersmaatregelen streng en effectief genoeg zijn om de geïdentificeerde impact van de oogst en handel te verminderen. Stap 8 voegt waarde toe door:

- De individuele beheersmaatregelen in detail te bekijken
- Mogelijke belangrijke tekortkomingen in het huidige management te identificeren
- Een overzicht te geven van het gehele NDF-proces ter onderbouwing van de definitieve NDF-beslissing

Stap 8.1

Hoofdvraag

Welke beheersmaatregelen worden er gehanteerd voor de doelsoort?

Richtlijn

In Stap 8.1 moeten de Wetenschappelijke Autoriteiten ernaar streven informatie te verzamelen over de bestaande beheerssystemen. Veel aspecten zijn al bekeken in Stap 6 en 7 en kunnen in het Werkblad voor 8.1 worden verzameld terwijl deze stappen worden behandeld.

Bovendien kunnen antwoorden op de volgende vragen helpen:

- Wat is het eigendoms-/pachtrecht van het oogstgebied (staat; gemeenschappelijk; particulier; kapconcessies, enz.)?
- Wie beheert het oogstgebied (bijvoorbeeld een internationaal bedrijf; industriële concessie, kleinschalige vergunninghouder, nationaal of lokaal bosbouwbedrijf; gemeentelijk bosbeheer; staatsbedrijf, particulier, etc.)?
- Welke beheersmaatregelen worden er gehanteerd en zijn deze gedocumenteerd (bijvoorbeeld in een beheersplan), zijn ze uitgebreid en voldoen ze aan de eisen van de bosbouwactiviteit?
- Voert de staat controles uit op de bosbouw, transport, zagerijen, export, enz.?
- Is er een betrouwbaar certificatiesysteem?
- Is er monitoring om systematisch de impact van oogstprocedures te beoordelen en te evalueren of de managementdoelstellingen zijn bereikt?

Wetenschappelijke Autoriteiten moeten mogelijk contact opnemen met de relevante bevoegde autoriteiten of de beheerders om informatie te verzamelen over veel van deze vragen.

Stap 8.2

Hoofdvraag

Beperken bestaande beheerssystemen de geïdentificeerde impact van de oogst en de handel op de populaties en subpopulaties van de desbetreffende soort op adequate wijze?

Richtlijn

Het **Werkblad voor Stap 8.2** beoogt een samenvatting te bieden van de voorgaande stappen. Ga als volgt te werk:

1. Kopieer de resultaten van de zorg over de instandhouding (Stap 4) en het biologische risico (Stap 5) van de **Werkbladen voor Stap 4 en 5** naar het bovenste deel van het **Werkblad voor Stap 8.2**.
2. Kopieer de impact van de oogst (Stap 6) en de impact van de handel (Stap 7) van de **Werkbladen voor Stap 6 en 7** naar het deel linksonder op **Werkblad voor Stap 8.2**.
3. Plaats de bestaande beheerprocedures naast de effecten van de handel en oogst die deze kunnen verminderen en die zijn geïdentificeerd in Stap 6 en 7 (nu linksonder op Werkblad 8.2). De beheersmaatregelen worden respectievelijk tegenover het effect van de handel en de oogst geplaatst in de kolom "Beheersmaatregelen".
4. Evalueer of de bestaande beheersmaatregelen de ernst van de zorgen, risico's en impact voldoende verminderen, op basis van de volgende voorwaarden voor een toepassend streng beheer:
 - a) Beheersmaatregelen om het type en de geografische reikwijdte van de geïdentificeerde zorgen, risico's of impact aan te pakken, bestaan niet of het is niet bekend dat zij bestaan.
 - b) De bestaande beheersmaatregelen hebben betrekking op het type en de geografische reikwijdte van geïdentificeerde zorgen, risico's en impact (maar zijn niet streng genoeg).
 - c) De bestaande beheersmaatregelen zijn streng genoeg om minstens de geïdentificeerde zorgen, risico's en impact te verminderen (maar worden niet effectief geïmplementeerd of de implementatie is onbekend).
 - d) Er zijn aanwijzingen dat de bestaande beheersmaatregelen streng genoeg zijn en effectief worden geïmplementeerd om de geïdentificeerde zorgen, risico's en impact te verminderen.

Deze Richtlijn beschouwt "Onbekende" zorgen, risico's of impact van de vorige stappen als een "Hoog" niveau van ernst, waardoor een streng beheer vereist is.

Vaak hebben niet alle in het NDF-proces geïdentificeerde factoren dezelfde impact op duurzame oogst en handel. Soms kunnen één of meerdere factoren geïdentificeerd worden die van centraal belang zijn. Gebruik de rode stip bovenaan het werkblad om de belangrijkste factoren van uw evaluatie aan te geven door deze naar de respectievelijke cellen van de kolom met de titel "Sleutel" te kopiëren.

Hoe gaat u verder

Gebruik **Werkblad voor Stap 8** om uw bevindingen vast te leggen.

8.1

Gebruik **Werkblad voor Stap 8.1** om de details van de aanwezige beheersmaatregelen vast te leggen, en **→ga naar Stap 8.2**

8.2

Gebruik **Werkblad voor Stap 8.2** om de effectiviteit van het beheer te evalueren en vast te leggen. Identificeer eventuele hiaten tussen de vereiste beheersmaatregelen en de maatregelen die daadwerkelijk van kracht zijn.

Houd rekening met alle aspecten van de evaluatie en maak een algehele beoordeling van de vraag of een de strengheid van de implementatie van het bestaande beheer toepassend is voor de ernst van de geïdentificeerde impact van de oogst en handel.

→Ga naar Stap 9, Beslissing 9.7

VERGEET NIET: Citeer de literatuur die u gebruikt volledig. Neem een literatuurverwijzing op in het werkblad “Stap8.1_Beheersmaatregelen” en citeer deze volledig in het werkblad “Geraadpleegde_Informatiebronnen”, waar u ook voor elke bron de betrouwbaarheid kunt aangeven.

STAP 9: NDF EN VERWANTE ADVIEZEN

Samenvatting van het NDF-proces

Stappen 1 – 8 van deze Richtlijn zijn zo gestructureerd om de Wetenschappelijke Autoriteiten door een reeks hoofdvragen en beslissingspaden te leiden om “een wetenschappelijk onderbouwde evaluatie te maken die verifieert of een voorgestelde export schadelijk is voor het voortbestaan van die soort” ([Resolution Conf. 16.7 \[Rev. CoP17\] Non-detriment findings](#)). Deze stappen en de bijbehorende Richtlijn ondersteunen verschillende uitkomsten, afhankelijk van de volgende punten:

- Stap 1 – of er zorgen zijn rondom de identificatie van het exemplaar
- Stap 2 – of de uitvoer van kunstmatig gekweekte exemplaren wettelijk verboden is en of deze duidelijk voldoen aan alle vereisten voor kunstmatig gekweekt materiaal
- Stap 3 – of exemplaren vallen onder annotaties bij de CITES listing, of er wetgeving is die de export verbiedt, of de exemplaren onder een eerder uitgevoerde, wetenschappelijk onderbouwde NDF vallen die nog steeds geldig is
- Stap 8 – of de bestaande beheersmaatregelen de ernst van de in Stap 6–7 geïdentificeerde impact van de oogst en handel op adequate wijze verminderen.

Deze Richtlijn ondersteunt de Wetenschappelijke Autoriteiten in het verzamelen, evalueren en documenteren van relevante informatie waarvan de gegevenskwaliteit “evenredig is aan de kwetsbaarheid van de betrokken soort” ([Resolution Conf. 16.7 \[Rev. CoP17\] Non-detriment findings](#)). Deze Richtlijn helpt ook bij het identificeren van tekortkomingen in de informatie en het beheer zodat verdere verbeteringen kunnen worden ingevoerd voor het duurzame beheer van de doelsoort.

De laatste taak voor de Wetenschappelijke Autoriteit is om een positieve of negatieve NDF of verwante beslissing te nemen en de Management Autoriteit te adviseren de voorgestelde export van de soort toe te staan op basis van de resultaten van de voorgaande stappen van deze Richtlijn (= Stap 9).

Belangrijk: het is mogelijk om het 9-stappenproces tijdens een aantal Stappen (1–3) vroegtijdig te verlaten, afhankelijk van de antwoorden op de hoofdvragen. De onderstaande beslissingen begeleiden de Wetenschappelijke Autoriteit door de volgende fase, afhankelijk van de stap waarbij ze het proces hebben verlaten. **Slechts één van deze beslissingen is van toepassing op een enkele aanvraag.**

Figuur 10. Samenvatting van mogelijke beslissingen in Stap 9.

Beslissing 9.1

De uitkomst van Stap 1 is: De Wetenschappelijke Autoriteit is er niet zeker van dat het betreffende exemplaar correct is geïdentificeerd en dat de gebruikte wetenschappelijke naam in overeenstemming is met de toepasselijke CITES-standaardreferentie.

Richtlijn

In dit geval zijn er door de Wetenschappelijke Autoriteit zorgen vastgesteld over de identiteit van de soort en deze konden niet gecorrigeerd of opgelost worden in overleg met een deskundige of de Management Autoriteit.

Noteer de rechtvaardiging voor deze bevinding in het werkblad “**Stap9_Beslissing**”, Resultaat 9.1.

Het advies van de Wetenschappelijke Autoriteit dat wordt ondersteund door deze Richtlijn is:

→ **Negatief advies: Adviseer de Management Autoriteit dat er geen NDF opgesteld kan worden.**

Als de Wetenschappelijke Autoriteit besluit een positieve NDF op te stellen, moet de basis voor de bevinding worden gedocumenteerd en moeten de resterende stappen om tot een NDF te komen, worden toegepast.

Beslissing 9.2

De uitkomst van Stap 2, Hoofdvraag 2.2 is: De uitvoer van kunstmatig gekweekte exemplaren van deze soort is niet toegestaan door nationale of relevante regionale wetgeving.

Richtlijn

Het advies van de Wetenschappelijke Autoriteit moet voldoen aan de nationale of relevante regionale wetgeving.

Het advies van de Wetenschappelijke Autoriteit aan de Management Autoriteit, ondersteund door deze Richtlijn, is:

→ Negatief advies: Adviseer de MA dat er geen NDF opgesteld kan worden en dat de uitvoervergunning moet worden geweigerd.

Noteer de basis voor de beslissing in het werkblad “Stap9_Beslissing”, Resultaat 9.2.

Beslissing 9.3

De uitkomst van Stap 2, Hoofdvraag 2.3 is: Exemplaren die onder de aanvraag voor een uitvoervergunning vallen, voldoen duidelijk aan alle eisen voor kunstmatig gekweekt materiaal.

Richtlijn

Een NDF is niet vereist. Informeer de Management Autoriteit dat er geen NDF wordt vereist.

Het advies van de Wetenschappelijke Autoriteit aan de Management Autoriteit, ondersteund door deze Richtlijn, is:

→ Goedkeuring van de exportvergunning.

Noteer de beslissing in het werkblad “**Stap9_Beslissing**”, Resultaat 9.3.

Beslissing 9.4

De uitkomst van Stap 3, Hoofdvraag 3.1 is: Exemplaren vallen niet onder CITES Bijlage II.

Richtlijn

Een NDF is niet vereist.

Het advies van de Wetenschappelijke Autoriteit aan de Management Autoriteit, ondersteund door deze Richtlijn, is:

→ CITES-exportvergunning is niet vereist.

Noteer de beslissing in het werkblad “**Stap9_Beslissing**”, Resultaat 9.4.

Beslissing 9.5

De uitkomst van Stap 3, Hoofdvraag 3.2 is: Export van geoogste exemplaren van deze soort is niet toegestaan door nationale of relevante regionale wetgeving of regelgeving.

Richtlijn

Het advies van de Wetenschappelijke Autoriteit moet voldoen aan de nationale of relevante regionale wetgeving.

Het advies van de Wetenschappelijke Autoriteit aan de Management Autoriteit, ondersteund door deze Richtlijn, is:

→ **Negatief advies: Adviseer de MA dat er geen NDF opgesteld kan worden en dat de exportvergunning moet worden geweigerd.**

De Wetenschappelijke Autoriteit kan de Management Autoriteit adviseren om mogelijke illegale handel te onderzoeken of dit te Adviseren aan de verantwoordelijke autoriteit voor naleving van de wetgeving.

Noteer de beslissing in het werkblad “**Stap9_Beslissing**”, Resultaat 9.5.

Beslissing 9.6

De uitkomst van Stap 3, Hoofdvraag 3.3 is: De wetenschappelijke gegevens die gebruikt zijn voor een eerdere NDF zijn nog steeds geldig en voldoende om de huidige aanvraag voor een exportvergunning te evalueren.

Richtlijn

Als er een geldende NDF is of een nationale quota die is vastgesteld op basis van een NDF, is een nieuwe NDF mogelijk niet vereist.

Het advies van de Wetenschappelijke Autoriteit aan de Management Autoriteit, ondersteund door deze Richtlijn, is:

→ **Positieve NDF** als de voorgestelde export binnen de parameters van de vorige NDF valt;

→ **Negatieve NDF** als de voorgestelde export niet binnen de parameters van de vorige NDF valt.

Noteer de beslissing in het werkblad “**Stap9_Beslissing**”, Resultaat 9.6.

Beslissing 9.7

Stap 8, Hoofdvraag 8.2 is: Zijn de bestaande beheersmaatregelen afdoende om de impact van de voorgestelde oogst en handel op de populaties en sub-populaties van de soort te verminderen?

Richtlijn

Voor soorten die een gedetailleerde NDF vereisen, ondersteunen de hoofdvragen en beslissingspaden in Stap 4 – 7 de evaluatie van de zorg over de instandhouding, de potentiële biologische risico's, de impact van de oogst en handel en de mate hiervan, met behulp van informatie met een kwaliteit die past bij de ernst van de zorg, risico's en impacts. De hoofdvragen en de beslissingspad in Stap 8 hebben de identificatie van bestaande beheersmaatregelen ondersteund die relevant zijn voor de geïdentificeerde zorgen, risico's en impact, en de evaluatie of de bestaande beheersmaatregelen streng genoeg en effectief zijn om de geïdentificeerde impact te verminderen.

De beslissing van de Wetenschappelijke Autoriteit, ondersteund door deze Richtlijn, is:

- **Positieve NDF** als de evaluatie van beschikbare informatie “Ja” aangeeft, de bestaande beheersmaatregelen streng genoeg en effectief zijn, of “Ja” met advies over de belangrijke tekortkomingen van het beheer geïdentificeerd in het Werkblad voor Stap 8, Hoofdvraag 8.2, te definiëren in de NDF.
- **Negatieve NDF** als de evaluatie van beschikbare informatie “Nee of Onzeker” aangeeft, en de bestaande beheersmaatregelen niet streng genoeg of effectief zijn.

Noteer de beslissing in het **Werkblad “Stap9_Beslissing”, Resultaat 9.7.**

Geaccumuleerde gegevens verzameld in de loop van de tijd

Indien er aanzienlijke tekortkomingen zijn van informatie kan het acceptabel zijn om de verwerking van dergelijke informatie tijdelijk uit te stellen. Zie het concept document van de Belgische Wetenschappelijke Autoriteit ([PC21 Inf. 4](#)).

Let op: Eventuele voorwaarden met betrekking tot dit proces moeten worden vastgelegd in de werkbladen.

Dankwoord

We willen iedereen bedanken die heeft bijgedragen aan de ontwikkeling van deze Richtlijnen, inclusief degenen die onschatbare expertise hebben geleverd voor de ontwikkeling van het 9-stappenplan voor de overblijvende plantengids en de “CITES Non-detriment Findings for Timber – Guidance for EU-member States”. [CITES niet-schadelijk bevindingen voor hout – Richtlijn voor EU-lidstaten].

Een speciale dank gaat uit naar de deelnemers (namen in alfabetische volgorde zonder vermelding van academische titels) van de workshop voor de herziening van de BfN richtlijnen voor niet-schadelijk bevindingen voor hout (7 en 8 november 2017, Eiland Vilm). Ook willen wij Nils Bourland en Willow Outhwaite, die niet aanwezig waren op de workshop, bedanken voor de case-informatie die ze hebben bijgedragen.

Naam	Organisatie
Salomao Bandeira	Afdeling Biologische Wetenschappen Universidade Eduardo Mondlane, Mozambique CITES Wetenschappelijke Autoriteit – Mozambique
Hans Beeckman	Koninklijk museum voor Midden-Afrika CITES Wetenschappelijke Autoriteit – België
Carolina Castellanos Castro	Instituto de Investigación de Recursos Biológicos, Alexander von Humboldt CITES Wetenschappelijke Autoriteit – Colombia
Lillian Chua Swee Lian	Forest Research Institute Malaysia (FRIM) CITES Wetenschappelijke Autoriteit – Maleisië
Ken Farr	Canadian Forest Service CITES Wetenschappelijke Autoriteit – Canada
David Harter	BfN CITES Wetenschappelijke Autoriteit – Duitsland
Noel McGough	Consultant CITES-nomenclatuurspecialist voor planten
Thomasina Oldfield	TRAFFIC
Daniel Wolf	BfN CITES Wetenschappelijke Autoriteit – Duitsland

Eenheden die in dit richtlijn worden gebruikt

a	jaar
cm	centimeter
ha	hectare (10.000m ²)
km ²	vierkante kilometer
m ³	kubieke meter
n	nummer
%	procent

Literatuur (alle URLs zijn bekeken op 3 augustus 2018)

♦: Aanvullende informatie (niet geciteerd in de tekst)

Best Practice Guide for Forensic Timber Identification (UNODC): https://www.unodc.org/documents/Wildlife/Guide_Timber.pdf.

- ♦Betti, J.L., 2008: Non-detriment Findings Report on *Pericopsis elata* (Fabaceae) in Cameroon. – NDF Workshop Case Studies, WG1 – Trees, Case Study 2, Cancun, 59 pp. – URL: http://www.conabio.gob.mx/institucion/cooperacion_internacional/TallerNDF/Links-Documents/WG-CS/WG1-Trees/WG1-CS2%20Pericopsis/WG1-CS2.pdf.
 - ♦CBD, 2004: Addis Ababa Principles and Guidelines for the Sustainable Use of Biodiversity (CBD Guidelines), Secretariat of the Convention on Biological Diversity, Montreal; 21 pp. – URL: <https://www.cbd.int/doc/publications/addis-gdl-en.pdf>.
 - ♦CITES, 1973: Convention on International Trade in Endangered Species of Wild Fauna and Flora. – Text of the Convention. Signed at Washington D.C., on 3 March 1973, amended at Bonn, on 22 June 1979, amended at Gaborone, on 30 April 1983; 14 pp. – URL: <https://www.cites.org/eng/disc/text.php>.
 - ♦Congolesse Institute for Nature Conservation, 2014: Non-detriment findings on Afrormosia (*Pericopsis elata*) in the Democratic Republic of Congo. Congolesse Institute for Nature Conservation (Scientific Authority) and General Secretariat for Environment and Nature Conservation, Ministry of the Environment, Nature Conservation and Tourism (MECNT), Kinshasa, 63 pp. – URL: <http://www.ito.int/files/user/cites/DRC/Report%20-%20Pericopsis%20elata%20DRC%20NDF%20English%20-%20Nov%202014.pdf>.
 - ♦CoP 11 Inf. 11.3: CITES Scientific Authorities – Checklist to assist in making non-detriment findings for Appendix II exports. CoP11, Gigiri (Kenya), 10-20 April 2000; 21 pp. – URL: <https://cites.org/sites/default/files/eng/cop/11/info/03.pdf>.
 - ♦Decision 16.58 (Rev. CoP17): Physical inspection of timber shipments. – URL: <https://cites.org/eng/dec/valid17/81858>.
 - ♦European Union, 2010: Regulation (EU) No 995/2010 of the European Parliament and of the Council of 20 October 2010 laying down the obligations of operators who place timber and timber products on the market. – URL: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2010:295:0023:0034:EN:PDF>.
 - ♦FairWild Foundation, 2010: FairWild Standard, Version 2.0, FairWild Foundation, Weinfelden, Switzerland. – URL: <http://www.fairwild.org/standard>.
- Framework for Assessing Legality of Forestry Operations, Timber Processing and Trade (WWF & TRAFFIC): http://www.traffic.org/forestry-reports/traffic_pub_forestry24.pdf.
- Groves, M. & Rutherford, C., 2015: CITES and Timber: A Guide to CITES-listed tree species; Kew Publishing, Royal Botanic Gardens, Kew; 92 pp. – URL: http://static1.kew.org/data/CITES_User_Guides/CITES-and-Timber.pdf.
- Guide to using the CITES Trade Database: https://trade.cites.org/cites_trade_guidelines/en-CITES_Trade_Database_Guide.pdf.
- ♦Günter, S., Weber, M., Stimm, B., & Mosandl R. (Eds.), 2011: Silviculture in the Tropics. Springer, Heidelberg, 559 pp.

- Leaman, D.J. & Oldfield, T.E.E., 2014: CITES non-detriment findings: guidance for perennial plants. A nine-step process to support CITES Scientific Authorities making science-based non-detriment findings (NDFs) for species listed in CITES Appendix II. Version 1.0. – BfN-Skripten 358; Bundesamt für Naturschutz, Bonn, Germany; 88 pp. – URL: <https://www.bfn.de/fileadmin/MDB/documents/service/skript358.pdf>.
- ♦Leaman, D.J., 2009: Supporting the Implementation of ISSC-MAP in CITES through the Non-Detriment-Finding-Process. – WWF-Germany Project 53000/ 53 3000 No. 08061, Ottawa, 22 pp. – URL: <http://www.fairwild.org/international-legal-agreements/>.
- Mark, J., Newton, A.C., Oldfield, S. & Rivers, M., 2014: The International Timber Trade: A working list of commercial timber tree species. Botanic Gardens Conservation International; 56 pp. – URL: http://www.bgci.org/files/Global_Trees_Campaign/Timber_list/TimberWorkingList_v2DImage.pdf.
- Mejía, E., Buitrón, X., Pena-Claros, M. & Grogan, J., 2008: Working Group 1; Case Study 4. Big-leaf mahogany (*Swietenia macrophylla*) in Peru, Bolivia and Brazil. Cancun, Mexico; 36 pp. – URL: http://www.conabio.gob.mx/institucion/cooperacion_internacional/Taller_NDF/Links-Documentos/WG-CSWG1-Trees/WG1-CS4%20Swietenia/WG1-CS4.pdf.
- Nomenclature Générale des Bois Tropicaux: <http://www.fao.org/3/a-be999f.pdf>.
- PC17 Doc. 16.1.3: Timber issues. Bigleaf mahogany. Volumetric Conversion of Standing Trees to Exportable Mahogany Sawn Wood: <https://www.cites.org/sites/default/files/eng/com/pc/17/E-PC17-16-01-03.pdf>.
- PC17 Inf. 3: Conversion Table for Sawn Mahogany (*Swietenia macrophylla*). Methodology for Developing National Volume Conversion Tables (Standing Volume & Export Grade Sawnwood. URL: <https://www.cites.org/sites/default/files/common/com/pc/17/E-PC17-Inf-03.pdf>.
- ♦PC18 Doc 14.1: Non-detriment findings. International Expert Workshop on Non-Detriment Findings. Eighteenth meeting of the CITES Plants Committee, Buenos Aires (Argentina), 17-21 March 2009; 23 pp. – URL: <https://cites.org/sites/default/files/eng/com/pc/18/E-PC18-14-01.pdf>.
- PC21 Doc. 15: Interpretation and implementation of the Convention: Trade control and marking: Development of a timber identification directory for CITES-listed species. Twenty-first meeting of the Plants Committee, Veracruz (Mexico), 2-8 May 2014; 14 pp. – URL: https://cites.org/sites/default/files/eng/com/pc/21/E-PC21-15_0.pdf.
- PC21 Inf. 4: Non-detriment findings for timber imports from Central Africa: Stepwise approach of collecting documentation on carrying capacity of *Pericopsis* populations. Twenty-first meeting of the Plants Committee, Veracruz (Mexico), 2-8 May 2014; Scientific Authorities of Belgium, Royal Museum for Central Africa, Tervuren; 4 pp. – URL: <https://cites.org/sites/default/files/common/com/pc/21/E-PC21-Inf-04.pdf>.
- PC22 Doc. 9.2 (Rev.1): Strategic matters: Guidance on making non-detriment findings for tree species. Guatemala and Spain. Twenty-second meeting of the CITES Plants Committee, Tbilisi (Georgia), 19-23 October 2015; 16 pp. – URL: <https://cites.org/sites/default/files/eng/com/pc/22/E-PC22-09.02%20%28Rev.%29.pdf>.
- PC22 Inf. 7: Interpretation and implementation of the Convention, Trade controls and marking: Timber Identification. Twenty-second meeting of the CITES Plants Committee, Tbilisi (Georgia), 19-23 October 2015; 10 pp. – URL: <https://cites.org/sites/default/files/eng/com/pc/22/Inf/E-PC22-Inf-07.pdf>.

- Resolution Conf. 9.19 (Rev. CoP15): Registration of nurseries that artificially propagate specimens of Appendix-I plant species for export purposes; 4 pp. – URL: <https://www.cites.org/sites/default/files/document/E-Res-09-19-R15.pdf>.
- ♦Resolution Conf. 10.3*. Designation and role of the scientific authorities. CoP10, Harare (Zimbabwe), 09-20 June 1997; 3 pp. – URL: <https://cites.org/sites/default/files/document/E-Res-10-03.pdf>.
- Resolution Conf. 10.13 (Rev. CoP15): Implementation of the Convention for timber species. CoP10, Harare, 1997; 4 pp. – URL: <https://cites.org/sites/default/files/document/E-Res-10-13-R15.pdf>.
- Resolution Conf. 11.11 (Rev. CoP17): Regulation of trade in plants; 5 pp. – URL: <https://www.cites.org/sites/default/files/document/E-Res-11-11-R17.pdf>.
- Resolution Conf. 12.3 (Rev. CoP17): Permits and certificates; 23 pp. – URL: <https://www.cites.org/sites/default/files/document/E-Res-12-03-R17.pdf>.
- Resolution Conf. 12.11 (Rev. CoP17): Standard nomenclature; 24 pp. – URL: <https://www.cites.org/sites/default/files/document/E-Res-12-11-R17.pdf>.
- ♦Resolution Conf. 13.2 (Rev. CoP14). Sustainable use of biodiversity: Addis Ababa Principles and Guidelines. CoP13, Bangkok (Thailand), 02-14 October 2004; 3 pp. – URL: <https://cites.org/sites/default/files/document/E-Res-13-02-R14.pdf>.
- Resolution Conf. 14.7 (Rev. CoP15): Management of nationally established export quotas; 3 pp. – URL: <https://cites.org/sites/default/files/document/E-Res-14-07-R15.pdf>
- ♦Resolution Conf. 16.3: CITES Strategic Vision 2008-2020. CoP16, Bangkok (Thailand), 03-14 March 2013; 4 pp. – URL: https://cites.org/sites/default/files/document/E-Res-16-03-R17_0.pdf.
- Resolution Conf. 16.7 (Rev. CoP17): Non-detriment findings. – URL: <https://www.cites.org/sites/default/files/document/E-Res-16-07-R17.pdf>.
- Resolution Conf. 16.10: Implementation of the Convention for agarwood-producing taxa; 2 pp. – URL: <https://www.cites.org/sites/default/files/document/E-Res-16-10.pdf>.
- ♦Rose, M., 2014: Non-detriment Findings in CITES. Guidance paper on behalf of the Austrian Ministry of Agriculture, Forestry, Environment and Water Management. Version 1.2. Vienna, 97 pp. – URL: <https://www.bmnt.gv.at/dam/jcr:0aef2107-8268-4b22-a43b-cffb94d25531/Guide%20to%20CITES%20NDFs.pdf>.
- ♦Rosser, A. & Haywood, M. (Eds.), 2002: Guidance for CITES Scientific Authorities: Checklist to assist in making non-detriment findings for Appendix II exports. IUCN Occasional Paper no. 27, ISBN 2-8317-0684-X; IUCN Gland, Switzerland, and Cambridge, UK; 146 pp. – URL: <https://portals.iucn.org/library/sites/library/files/documents/SSC-OP-027.pdf>.
- SC 65 Inf. 21: A preliminary Dalbergia checklist for Madagascar for CITES; 4 pp. – URL: <https://cites.org/sites/default/files/eng/com/sc/65/Inf/E-SC65-Inf-21.pdf>.
- Schippmann, U., 2018: Plant Annotations in the CITES Appendices. An Illustrated Manual. – BfN-Skripten 495; 73 pp. – URL: <https://cites.org/sites/default/files/eng/com/pc/24/Inf/E-PC24-Inf-02.pdf>.
- ♦U.S. Fish and Wildlife Service, 2004: Lacey Act. Office of Law Enforcement. 18 USC 42-43; 16 USC 3371-3378. – URL: <https://fws.gov/le/pdf/Lacey.pdf>.
- UNEP-WCMC, 2009: Non-detriment findings for timber: an analysis of data and criteria currently used within the European Community; SRG 47/4/2/2; A report to the European Commission Directorate General E – Environment ENV.E.2. – Environmental Agreements and Trade; 186 pp.

- UNEP-WCMC, 2013: A guide to using the CITES Trade Database: Version 8.0; 21 pp. – URL: https://trade.cites.org/cites_trade_guidelines/en-CITES_Trade_Database_Guide.pdf.
- United States Department of Agriculture, CITES I-II-III Timber Species Manual: https://www.aphis.usda.gov/import_export/plants/manuals/ports/downloads/cites.pdf.
- UNODC, 2016: Best Practice Guide for Forensic Timber Identification. UN, Vienna. – URL: https://www.unodc.org/documents/Wildlife/Guide_Timber.pdf.
- Wiedenhoef, A.C. & Baas, P. (Eds.), 2011: Wood Science for Promoting Legal Timber Harvest. – IAWA Journal 32(2): 121-297.
- Wolf, D., Oldfield, T.E.E., Schippmann, U., McGough, N. & Leaman, D.J., 2016: CITES non-detriment findings: guidance for perennial plants. A nine-step process to support CITES Scientific Authorities making science-based non-detriment findings (NDFs) for species listed in CITES Appendix II. Version 3.0. – BfN-Skripten 440; Bundesamt für Naturschutz, Bonn, Germany; 69 pp. – URL: <http://www.bfn.de/fileadmin/BfN/service/Dokumente/skripten/Skript440.pdf>.
- Working Group 1, 2008: Principles for Non-Detriment Findings (NDF) for TREES. Trees. Final Report. Trees Working Group Guidelines. First Document of the Working Group. WG1-FR. – International Expert Workshop on Non-Detriment Findings, Cancun, Mexico, November 2008; 6 pp. – URL: http://www.conabio.gob.mx/institucion/cooperacion_internacional/TallerNDF/Links-Documentos/WG-CS/WG1-Trees/WG1-FR%20.pdf.
- WWF & TRAFFIC, 2009: WWF's Global forest & trade network. Common framework for assessing legality of forestry operations, timber processing and trade; 12 pp. – URL: http://www.traffic.org/forestry-reports/traffic_pub_forestry24.pdf.

Web links

♦: Aanvullende weblinks (niet geciteerd in de tekst)

- Chatham House, Illegal logging portal: <https://www.illegal-logging.info/>
- Checklist of CITES species (UNEP WCMC): <http://checklist.cites.org/#/en>
- CITES export quotas: <https://cites.org/eng/resources/quotas/index.php>
- CITES glossary: <https://cites.org/eng/resources/terms/glossary.php>
- ♦CITES ITTO programme: http://www.itto.int/country_activities/
- ♦CITES NDF portal: <https://cites.org/eng/prog/ndf/index.php>
- CITES Nursery registrations: <http://www.cites.org/common/reg/en.html>
- Nomenclature specialist of the CITES Plants Committee: <http://www.cites.org/eng/com/pc/member.php>
- CITES Review of Significant Trade Management System: <http://sigtrade.unep-wcmc.org/>
- CITES Trade Database: <https://trade.cites.org/>
- ♦CITES Tree Species Programme: https://cites.org/eng/prog/flora/trees/trees_project
- ♦CITES Virtual College Module on making NDFs: <https://cites.unia.es/cites/mod/resource/view.php?id=58>
- CITESwoodID: <http://www.delta-intkey.com/citeswood/en/index.htm>
- Commercial Timbers: Descriptions, Illustrations, Identification, and Information Retrieval <http://www.delta-intkey.com/wood/en/index.htm>
- <ftp://delta-intkey.com/wood/en/index.htm>

ECOLEX: <https://www.ecolex.org/>
EU-TWIX: <https://www.eu-twix.org/>
♦FAO's Global Forest Resources Assessment (FRA): <http://www.fao.org/forest-resources-assessment/en/>
Forest Legality Initiative. Logging and Export Bans webpage <https://forestlegality.org/content/logging-and-export-bans>
Germplasm Resources Information Network (GRIN): <https://www.ars-grin.gov/>
♦Global Timber Tracking Network: <http://www.globaltimbertrackingnetwork.org>
♦International Expert Workshop on CITES Non-Detriment Findings: http://www.conabio.gob.mx/institucion/cooperacion_internacional/TallerNDF/taller_ndf.html
ITTO Annual Review Statistics Database: http://www.itto.int/annual_review_output/
IUCN Red List of Threatened Species: <http://www.iucnredlist.org>
National Red Lists: <http://www.nationalredlist.org/>
NatureServe Canada: <http://www.natureserve.org/region/canada>
NatureServe Explorer (US and Canada): <http://www.natureserve.org/explorer/>
Plant Resources of Tropical Africa (PROTA): <https://prota4u.org/database/>
Species+: <http://www.speciesplus.net/>
The genus *Diospyros* in Madagascar: a Preliminary Checklist for CITES Parties: <http://www.tropicos.org/ProjectWebPortal.aspx?pagename=Diospyros&projectid=17>
The Plant List: <http://www.theplantlist.org/>
The Wood Database: <http://www.wood-database.com/>
Tropicos: <http://www.tropicos.org/Home.aspx>
Wood Species Database: <https://www.trada.co.uk/wood-species/>
World Checklist of Selected Plant Families: <http://apps.kew.org/wcsp/home.do>

Bijlage

Geconsolideerde werkbladen en conceptrapportindeling

Een download van deze bijlage in MS Excel-formaat is beschikbaar op

https://depot.bfn.de:443/ssf/s/readFile/share/5269/-1235988730811473941/publicLink/CI-TES_Dutch_NDF_Guidance_for_Trees_VS3_Worksheets.xlsx

Hoe gebruikt u deze werkbladen

De werkbladen voor de stappen 1-9 zijn bedoeld om de Wetenschappelijke Autoriteiten te helpen bij het documenteren van de basis voor een NDF en de gebruikte informatiebronnen. Elk werkblad is ontworpen om een overzicht te geven van de antwoorden op de hoofdvragen voor elk van de negen stappen die worden beschreven in het bijbehorende document CITES Niet-Schadelijk Bevindingen voor Hout. Als er geen voorkeursformat voor een NDF-rapport is, zijn de geconsolideerde werkbladen wellicht bruikbaar voor de Wetenschappelijke Autoriteiten als een conceptrapportformaat voor de NDF en verwant advies aan de CITES Management Autoriteit.

Gevens m.b.t. de NDF

Soortnaam:	(Geslacht en soort, ondersoort, indien van toepassing)
<i>soortnaam ingevuld op Info_Page</i>	
Handelsnaam en/of synoniemen aangetroffen op de vergunningsaanvraag:	
Referentienummer voor vergunningsaanvraag:	
Datum voltooiing NDF:	
Contact/auteur(s) van NDF:	

Aantekening voor gebruiker: Bij het invullen van de soortnaam in dit blad, wordt deze naam AUTOMATISCH herhaald in de kop van alle werkbladen.

Mate van vertrouwen in informatiebron

- [illegible]

Niet-schadelijk Bevinding (NDF)

soortnaam ingevuld op Info_Page

Stap 1: Controleer de identificatie van de exemplaren

Hoofdvragen voor stap 1	Antwoorden en resultaat (zie Richtsnoer voor Stap 1)				Geraadpleegde informatie
1.1 Is de Wetenschappelijke Autoriteit ervan overtuigd dat het betreffende hout of houtproduct correct is geïdentificeerd en dat de juiste wetenschappelijke naam voor het hout is gebruikt?	De Wetenschappelijke Autoriteit heeft vertrouwen in de identificatie van de soort of heeft een eenvoudige fout of een achterhaalde naam gecorrigeerd en taxonomische problemen zijn opgelost	ja	X	Beschrijf problemen of fouten die hieronder zijn opgelost	Ga naar Stap 2
	De soort is niet correct geïdentificeerd en/of knelpunten kunnen niet worden opgelost door de Wetenschappelijke Autoriteit of door verwijzing naar de MA of een deskundige	nee	X	Beschrijf problemen of onopgeloste fouten hieronder	Ga naar stap 9: Beslissing 9.1
	Zorgen over duidelijke identificatie: [tekst]				

Niet-schadelijk Bevinding (NDF)

soortnaam ingevuld op Info_Page

Stap 2: Controleer of het materiaal voldoet aan de definitie van kunstmatig gekweekt

Hoofdvragen voor stap 2	Reacties en resultaat (zie Richtsnoer voor Stap 2)			Geraadpleegde informatie
2.1 Is de vergunningsaanvraag voor kunstmatig gekweekte exemplaren?	ja	X	Ga naar Hoofdvraag 2.2	
	nee	X	Ga naar Stap 3	
2.2 Is de export van kunstmatig gekweekte exemplaren van deze soort toegestaan onder nationale of relevante regionale wetgeving?	ja	X	Beschrijf de relevante wetgeving hieronder	Ga naar Hoofdvraag 2.3
	nee	X	Beschrijf de relevante wetgeving hieronder	Ga naar Stap 9: Beslissing 9.2
Beschrijf relevante wetgeving:				
[tekst]				
2.3 Voldoen houtsoorten waarop de uitvoervergunning betrekking heeft aan alle eisen voor kunstmatig gekweekt materiaal?	ja	X	Beschrijf hieronder de voldane vereisten	Ga naar Stap 9: Beslissing 9.3
	nee	X	Beschrijf hieronder de niet-voldane vereisten	Ga naar Stap 3
Vereisten voor kunstmatige voortplanting waaraan wel of niet is voldaan:				
[tekst]				

Niet-schadelijk Bevinding (NDF)

soortnaam ingevuld op Info_Page

Stap 3: Controleer relevante uitsluitingen en eerder opgestelde NDFs

Hoofdvragen voor Stap 3	Antwoorden en resultaat (zie Richtsnoer voor Stap 3)			Geraadpleegde informatiebronnen
3.1. Vallen de houtsoorten van de aanvraag onder CITES Bijlage II?	ja	X	Ga naar Hoofdvraag 3.2	
	nee	X	Beschrijf de reden voor uitsluiting van het soort volgens CITES Bijlage II (bijvoorbeeld de relevante annotatie)	Ga naar Stap 9: Beslissing 9.4
Reden voor uitsluiting van het exemplaar van CITES Bijlage II (en informatie voor de Management Autoriteit dat een NDF en CITES exportvergunning niet vereist zijn)				
[tekst]				
3.2. Is de oogst of de export van in het wild geogiste exemplaren van deze soort toegestaan door nationale of relevante regionale wetgeving of regelgeving?	ja	X	Beschrijf wet- of regelgeving en de relevantie hieronder	Ga naar Hoofdvraag 3.3
	nee	X	Beschrijf hieronder relevante wet- of regelgeving	Ga naar Stap 9: Beslissing 9.5
Relevante nationale of regionale wetgeving of regelgeving (inclusief knelpunten die moeten worden doorverwezen naar de Management Autoriteit of naar de verantwoordelijke instantie voor de handhaving):				
[tekst]				
3.3. Heeft de Wetenschappelijke Autoriteit eerder een op wetenschap gebaseerde NDF opgesteld voor deze soort die nog steeds geldig is en voldoende om de exemplaren voor de huidige aanvraag voor een exportvergunning te evalueren?	ja	X	Beschrijf hieronder eerder opgestelde NDFs	Ga naar Stap 9: Beslissing 9.6
	nee	X	Leg vast waarom het bewijs dat voor een eerdere NDF is gebruikt niet geldig is en onvoldoende om de huidige vergunningsaanvraag te beoordelen	Ga naar Stap 4
Eerder opgestelde NDF:				
[tekst]				

Niet-schadelijk Bevinding (NDF)

soortnaam ingevuld op Info_Page

Stap 4: Evalueer de zorg over de instandhouding van de soort

Instandhoudingsstatus	Internationaal	Regionaal	Nationaal	Bedreigingen genoteerd in beoordeling	Geraadpleegde informatiebronnen	Betrouwbaarheid

Ernst van de zorg over instandhouding met betrekking tot oogstgebied

Roodpleeg Tabel 2 (Factoren ter overweging) voor Stap 4 in de Richtlijn

Ernst	Gemiddeld	Lang	Onbekend	Geraadpleegde informatiebronnen
Hog				

Kopieer grijze gedeelte naar het werkblad Stap 8.2_Samenvatting

Niet-schadelijk Bevinding (NDF)

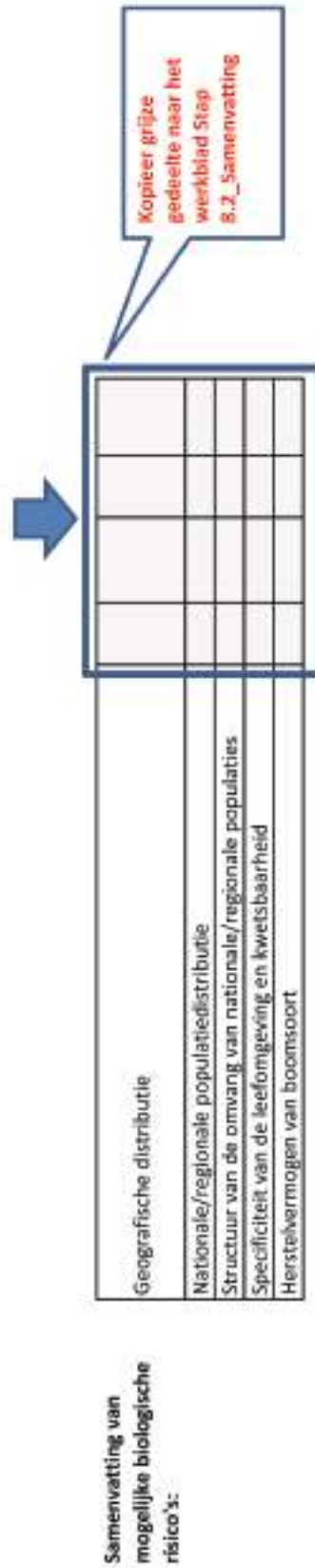
soortnaam ingevuld op Info_Page

Stap 5: Evalueer de potentiële biologische risico's

Raadpleeg Tabel 2 (Factoren ter overweging) voor Stap 5 in de Richtlijn

Factor	Risico's	Hoog	Gemiddeld	Laag	Onbekend	Geraadpleegde informatiebronnen	Betrouwbaarheid
Geografische distributie							
Nationale/regionale populatiegrootte en -distributie							
Structuur van de omvang van nationale/regionale populaties							
Specificiteit van de leefomgeving en kwetsbaarheid							
Veerkracht/herstelvermogen van boomsoort							

Indien nodig kunt u extra regels invoegen.

Samenvatting van mogelijke biologische risico's:

Niet-schadelijk Bevinding (NDF)

soortnaam ingevuld op Info_Page

Stap 6: Evalueer de impact van de oogst

Raadpleeg Tabel 4 (Factoren ter overweging) voor Stap 6 in de Richtlijn

Factor	Impacts	Hoog	Gemiddeld	Laag	Onbekend	Geraadpleegde informatiebronnen	Betrouwbaarheid
Impact van de oogst op de oogstpopulatie							
Impact van de oogst op de nationale en regionale populaties van doelsoort							
Impact van de oogst op het ecosysteem							

Kopieer grijze gedeelte naar het werkblad Stap 8.2_Samenvatting

Indien nodig kunt u extra regels invoegen.

Niet-schadelijk Bevinding (NDF)

soortnaam ingevuld op Info_Page

Stap 7: Evaluer de impact van de handel

Roadpleeg Tabel 5 (Factoren ter overweging) voor Stap 7 in de Richtlijn

Factor	Impacts	Hoog	Gemiddeld	Laag	Onbekend	Geraadpleegde informatiebronnen	Betrouwbaarheid
Omvang handel in verhouding tot productie in oostgebied							
Omvang en trend van nationale legale handel							
Omvang van illegale handel							

Kopieer grijze gedeelte naar het werkblad Stap 8.2_Samenvatting

Indien nodig kunt u extra regels invoegen.

Niet-schadelijk Bevinding (NDF)

soortnaam ingevuld op Info_Page

Stap 8.1: Ingevoerde beheersmaatregelen

OOGST Beheersmaatregelen	Gebruikte informatiebronnen	Betrouwbaarheid

HANDEL Beheersmaatregelen	Gebruikte informatiebronnen	Betrouwbaarheid

Kopieer grijze
gedeeltes naar het
Werkblad Stap

Niet-schadelijk Bevinding (NDF)

soortnaam ingevuld op Info_Page

Stap 9: Niet-schadelijk Bevinding en verwante adviezen

Mogelijke beslissingen van het NDF-proces op basis van de Richtlijn worden vermeld in dit werkblad. Elke aanvraag voor een uitvoervergunning moet slechts één van de volgende uitkomsten/beslissingen hebben. Het werkblad kan, samen met gedetailleerdere informatie in de relevante werkbladen voor eerdere stappen, nuttig zijn als een samenvattend rapport van de NDF-resultaten en verwant advies aan de CITES-Management Autoriteit.

Resultaat van het NDF-proces	NDF-resultaten en verwante adviezen
9.1 Resultaat van Stap 1 is: De Wetenschappelijke Autoriteit heeft er geen vertrouwen in dat het betreffende exemplaar correct is geïdentificeerd en dat de gebruikte wetenschappelijke naam in overeenstemming is met de toepasselijke CITES-standaardreferentie.	☒ Negatief advies, NDF is niet mogelijk (ondersteund door deze Richtlijn) ☒ Anders: blijv. Negatief advies in afwachting van verwijzing naar de Management Autoriteit of naar een houtdeskundige Rechtvaardiging van het advies van de Wetenschappelijke Autoriteit: [Samenvatting, of verwijz naar Werkblad 1, Hoofdvraag 1.1]
9.2 Resultaat van Stap 2, Hoofdvraag 2.2 is: De uitvoer van kunstmatig gekweekte exemplaren van deze soort is niet toegestaan door nationale of relevante regionale wetgeving	☒ Negatief advies (exportvergunning weigeren) (ondersteund door deze Richtlijn) Rechtvaardiging van het advies van de Wetenschappelijke Autoriteit: [Samenvatting, of verwijz naar Werkblad 2, Hoofdvraag 2.2]
9.3 Resultaat van Stap 2, Hoofdvraag 2.3 is: Exemplaren die onder deze uitvoervergunning vallen, voldoen duidelijk aan alle CITES-vereisten voor kunstmatig gekweekt materiaal	☒ Positief advies (exportvergunning goedkeuren) (ondersteund door deze Richtlijn) ☒ Overig: Rechtvaardiging van het advies van de Wetenschappelijke Autoriteit: [Samenvatting, of verwijz naar Werkblad 2, Hoofdvraag 2.3]
9.4 De uitkomst van Stap 3, Hoofdvraag 3.1 is: De exemplaren vallen niet onder CITES Bijlage II	☒ CITES Exportvergunning niet vereist (ondersteund door deze Richtlijn) ☒ Overig: Rechtvaardiging van het advies van de Wetenschappelijke Autoriteit: [Samenvatting, of verwijz naar Werkblad 3, Hoofdvraag 3.1]

Resultaat van het NDF-proces	NDF-resultaten en verwante adviezen
9.5 De uitkomst van Stap 3, Hoofdvraag 3.2 is: Het oogsten of exporteren van in het wild geoogste exemplaren van deze soort is niet toegestaan door nationale of relevante regionale wetgeving of regelgeving	☒ Negatief advies (exportvergunning weigeren) (ondersteund door deze Richtlijn) ☒ Anders: bijv. Negatieve NDF in afwachting van verwijzing naar de Management Autoriteit om te onderzoeken Rechtsvaardiging van het advies van de Wetenschappelijke Autoriteit: [Samenvatting, of verwijz naar Werkblad 3, Hoofdvraag 3.2]
9.6 De uitkomst van Stap 3, Hoofdvraag 3.3 is: Bewijsmateriaal dat is gebruikt voor een eerdere NDF is nog steeds geldig en voldoende om de huidige aanvraag voor een exportvergunning te evalueren	☒ Negatieve NDF, voorgestelde export valt niet binnen de parameters gedefinieerd door de vorige NDF ☒ Positieve NDF, de voorgestelde export valt binnen de parameters die zijn gedefinieerd door de vorige NDF ☒ Overig: Rechtsvaardiging van het advies van de Wetenschappelijke Autoriteit: [Samenvatting, of verwijz naar Werkblad 3, Hoofdvraag 3.3]
9.7 Stap 8, Hoofdvraag 8.2 is: Zijn de bestaande beheersmaatregelen afdoende om de gevolgen van de oogst en de handel die zijn vastgesteld voor de populaties en sub-populaties van de doelsoort waarop de voorgestelde transactie betrekking heeft te verminderen?	☒ Negatieve NDF als het bewijs "geen" of "onzeker" aangeeft ☒ Positief NDF als het bewijsmateriaal "Ja" of "Ja, met specifieke voorwaarden" aangeeft ☒ Overig: bijvoorbeeld Negatief NDF in afwachting van aanvullende informatie die nodig is om de impact van de oogst of impact van de handel of beheer te evalueren Rechtsvaardiging van het advies van de Wetenschappelijke Autoriteit: [Samenvatting, of verwijz naar Werkblad 8, Hoofdvraag 8.2] Specifieke beheersprocedures, voorzorgsmaatregelen en andere acties die moeten worden ondernomen om het voortbestaan van de soort te waarborgen: <i>(Vermeld hieronder de aanbevolen acties)</i>